

Brede welvaart in Overijssel

Rapport I&O Research

Colofon

Uitgave

I&O Research
Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam

Rapportnummer

2022/174

Datum

augustus 2022

Opdrachtgever

Provincie Overijssel

Auteurs

Nathalie Theelen
Bram Wolf

Copyright

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave

Samenvatting	4
1 Inleiding en onderzoeksverantwoording	8
1.1 Inleiding	8
1.2 Onderzoeksverantwoording	8
2 Huidige brede welvaart	10
2.1 Werk en inkomen	10
2.2 Wonen en omgeving	14
2.3 Gezondheid, sociale contacten en vertrouwen	22
2.4 Tevredenheid met het leven	29
2.5 Overige thema's	30
3 Verwachting toekomst (2040)	31
3.1 Tevredenheid	31
A Bijlagen	36
A.1 Bijlage 1: vragenlijst	36
B Bijlage 2: I&O Research Panel	44

Samenvatting

Achtergrond en doel

De provincie Overijssel heeft I&O Research gevraagd een onderzoek uit te voeren naar brede welvaart onder hun inwoners. Brede welvaart omvat een scala aan onderwerpen, zoals welzijn, materiele welvaart, gezondheid, werk, wonen en veiligheid.

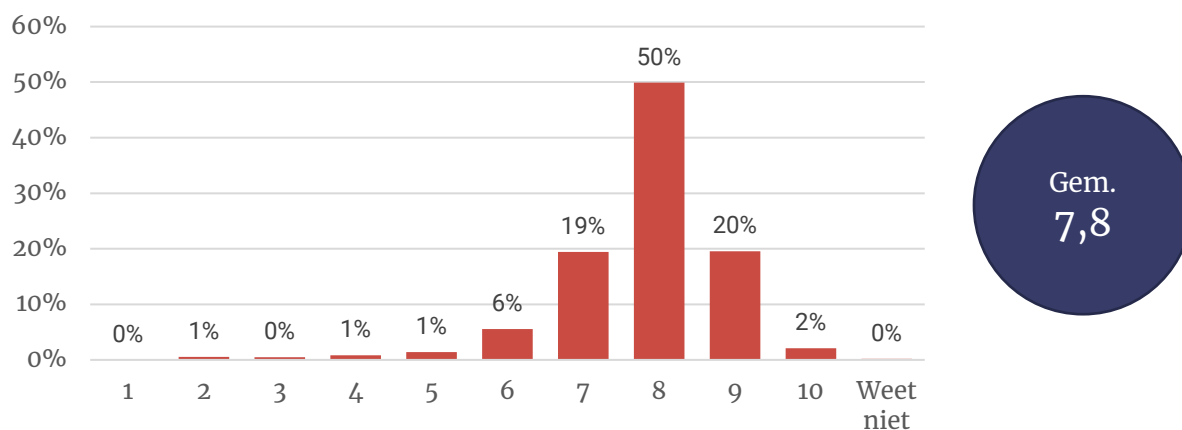
Dit online onderzoek is uitgevoerd in het I&O Research Panel (zie bijlage B) in de periode van 29 juni tot en met 6 juli 2022. De vragenlijst is uitgezet onder een representatieve steekproef van 2.177 respondenten. In totaal namen 1.182 respondenten deel aan dit onderzoek, waardoor we uitkwamen op een responspercentage van 54 procent. De data zijn gewogen op leeftijd en gemeente, zodat de netto steekproef representatief is voor de Overijsselse bevolking op deze kenmerken.

Overijsselaren tevreden met hun leven

Overijsselaren geven de tevredenheid met hun leven een gemiddeld rapportcijfer van 7,8. Negen op de tien inwoners geven een cijfer van 7 of hoger (91%). Gezondheid, gebrek aan stress, tevredenheid werk-privé balans, tevredenheid inhoud werk, tevredenheid inkomen en de aantrekkelijkheid woonomgeving en woning hangen hier positief mee samen. Ook inwoners met een hoger inkomen, hogere leeftijd, een koopwoning en woonachtig in West-Overijssel geven een hoger cijfer dan de andere groepen.

Figuur 1.1 – tevredenheid met leven

Hoe tevreden of ontevreden bent u met uw leven in het algemeen? Geef een rapportcijfer tussen 1 en 10.

Meerderheid werkenden is tevreden met werk

In Overijssel is een meerderheid van de werkenden tevreden tot zeer tevreden met hun werk. Dit gaat over de inhoud, reistijd, inkomen en balans tussen werk en privé. Een op de tien werkenden is ontevreden over hun inkomen of werk-balans. Ook zijn werkenden en werkzoekenden meer tevreden dan ontevreden over het aantal banen in de regio (44% versus 7%).

De helft van de inwoners heeft in de afgelopen twaalf maanden vrijwilligerswerk gedaan (52%). Dit waren vaker Overijsselaren van het platteland en 65-plussers dan de andere groepen.

Een op vijf heeft moeite met rondkomen

Een op de vijf inwoners van Overijssel heeft enige tot grote moeite om rond te komen (20%), bij slechts een klein deel (2%) gaat het om grote moeite met rondkomen.

Diegenen die hier geen moeite mee hebben zijn vaker hoger opgeleid, met een netto-maandinkomen boven de 4.000 euro, in goede gezondheid en zonder gezondheidsbeperkingen.

Tevreden over woning en omgeving, minder over verhuisopties

Een meerderheid van de inwoners uit Overijssel is (zeer) tevreden over hun woning en woonomgeving. Bijna negen op de tien zijn (zeer) tevreden over de aantrekkelijkheid van hun woning. Over de aantrekkelijkheid van de woonomgeving is 85 procent (zeer) tevreden. En twee derde van de Overijsselaren is (zeer) tevreden over de betaalbaarheid van hun woning.

Inwoners zijn over verhuismogelijkheden vaker (zeer) ontevreden dan (zeer) tevreden (26% en 17%).

De 65-plussers zijn vaker tevreden over woning en omgeving en betaalbaarheid, jongeren tot en met 39 jaar juist meer over de verhuisopties. Verder zijn huiseigenaren, hogere inkomens vaker tevreden op deze vier vlakken.

Inwoners Overijssel ruim tevreden over toegang tot voorzieningen

Over toegang tot winkels voor dagelijkse boodschappen is vrijwel iedereen tevreden (92%). Minstens de helft van de inwoners zijn tevreden over toegang tot huisarts, sport, café, bioscoop en basisschool (indien van toepassing).

Inwoners uit de stad zijn meer tevreden over toegang tot winkels dagelijkse boodschappen en de bioscoop. Inwoners van het platteland zijn juist meer tevreden over huisarts en basisscholen.

Meerderheid Overijsselaren voelt zich veilig in eigen buurt

Een op de zes Overijsselse inwoners voelt zich wel eens of vaak onveilig in de eigen buurt. Gelukkig ervaren ruim acht op de tien inwoners dit niet. Slechts 1 procent voelt zich vaak onveilig.

Een onveilig gevoel komt vaker voor in de stad dan op het platteland, en meer bij vrouwen, Twentenaren, huurders, 65-minners.

Groene omgeving zeer aantrekkelijk

Ongeveer acht op de tien Overijsselaren vinden de natuur- en bosgebieden, het landschap en het groen in hun dorp of stad aantrekkelijk tot zeer aantrekkelijk.

In matig tot niet stedelijk gebied vinden inwoners het landschap meer aantrekkelijk dan inwoners van (zeer) sterk stedelijk gebied. Dit geldt ook voor de natuur- en bosgebieden in hun omgeving. In West-Overijssel vinden inwoners vaker het groen in hun dorp/stad aantrekkelijk dan inwoners van Twente. Twentenaren vinden het landschap wat vaker *onaantrekkelijk* dan inwoners van West-Overijssel.

Minstens helft inwoners ervaart overlast van geluid of zwerfafval

Er wordt af en toe overlast ervaren. In de meeste gevallen betreft dit overlast van zwerfvuil of geluid. In stedelijk gebied ervaart men op alle vlakken, luchtvervuiling, watervervuiling, geluid en zwerfafval, meer overlast dan op het platteland.

In Twente ervaart men vaker veel overlast van luchtvervuiling en zwerfafval dan in West-Overijssel.

Driekwart Overijsselse bevolking gezond, kwart minder gezond

Driekwart van de Overijsselaren geeft aan een goede tot zeer goede gezondheid te hebben. Een kwart van de inwoners omschrijft hun gezondheid als “gaat wel” tot “zeer slecht”.

Een op de drie inwoners geeft aan door problemen met hun gezondheid beperkt te zijn in hun dagelijks leven (35%). Een ruime meerderheid van hen geeft aan dat dit niet in ernstige mate is.

Met 87 procent heeft een ruime meerderheid van de Overijsselse inwoners geen tot weinig stress. Een op de acht inwoners heeft echter veel tot zeer veel last van stress (13%).

Niet iedereen kan overal zelfstandig komen. Zo'n 6 procent van de Overijsselaren geeft aan ziekenhuis, familie en vrienden, huisarts en/of winkels voor dagelijkse boodschappen niet zelfstandig te kunnen bereiken.

Weinig eenzaamheid onder Overijsselse inwoners

Een ruime meerderheid heeft sociale contacten op wie ze kunnen vertrouwen (87%), voldoende hulp van bekenden indien nodig (86%), anderen die hen accepteren zoals ze zijn (83%) en voldoende mensen met wie ze zich verbonden voelen (80%).

Driekwart Overijsselaren hebben vertrouwen in anderen

Een meerderheid van 76 procent van de Overijsselse inwoners neigt eerder naar de stelling dat de meeste mensen te vertrouwen zijn dan naar de stelling dat je niet voorzichtig genoeg kunt zijn.

Hoe dichterbij de overheid, des te meer vertrouwen

De Rijksoverheid en de pers hebben per saldo meer Overijsselaren die geen tot weinig vertrouwen in hen hebben, dan Overijsselaren die (heel) veel vertrouwen hebben. De provincie heeft ongeveer evenveel mensen met (heel) veel vertrouwen dan mensen met weinig tot geen vertrouwen. De gemeente en vooral de politie kunnen wel op meer vertrouwen rekenen. Bij de overheden valt op dat hoe lokaler de overheid, hoe meer vertrouwen er lijkt te zijn.

Sociale contacten en actualiteiten ook impact op brede welvaart

Respondenten missen enkele onderwerpen die ze belangrijk vinden voor hun welzijn en welvaart. Zij gaven regelmatig aan dat de (geestelijke) gezondheid van henzelf en van hun naasten een rol speelt, net als sociale cohesie of gebrek daaraan. Ook actualiteiten als oorlog, klimaat, stikstof, boeren en corona zijn van belang. Eigen financiën en politieke keuzes en beleid worden ook regelmatig genoemd.

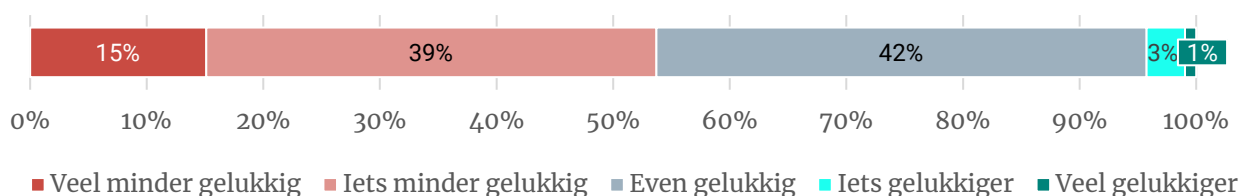
Toekomstverwachtingen 2040

Niet alleen de huidige situatie is van belang voor de brede welvaart, maar ook de sociale, economische, menselijke en natuurlijke hulpbronnen die volgende generaties nodig hebben om eenzelfde niveau van brede welvaart te kunnen bereiken als de huidige generatie.

Overijsselaren zijn pessimistisch over het geluk van de generatie in 2040. Meer dan de helft (54%) verwacht dat mensen die in 2040 19 jaar worden (veel) minder gelukkig zijn dan mensen nu. Zo'n vier op de tien inwoners denken dat de toekomstige generatie even gelukkig gaat zijn (42%).

Figuur 1.2 – Inschatting geluk generatie 2040

Afgelopen jaar zijn er 11.500 kinderen geboren in Overijssel. In 2040 worden zij 19. Verwacht u dat ze in 2040 gelukkiger of minder gelukkig zijn dan mensen nu?

Jongeren onder de 40 jaar schatten wat vaker dan oudere inwoners in dat de generatie van 2040 iets/veel gelukkiger gaat zijn.

Verwachting dat woningen, veiligheid en vertrouwen groter probleem gaan zijn

Minstens vier op de tien inwoners verwachten dat passende en betaalbare woningen, veiligheid op straat en vertrouwen in anderen (veel) slechter gaat zijn in 2040. Over passende banen, gezondheid en toegang tot onderwijs denkt men iets vaker dat het eerder (veel) slechter dan (veel) beter zal zijn en over vrije tijd verwacht men dat dit voor de toekomstige generatie (veel) beter gaat zijn.

Meer aandacht overheid gewenst voor woningen en veiligheid

Vergelijkbaar met de vorige vraag staan passende en betaalbare woningen en veiligheid op straat bovenaan als punten waar de overheid iets/veel meer aandacht aan moet besteden. Ook geeft ongeveer de helft van de inwoners aan dat de overheid te zijner tijd iets/veel meer aandacht moet besteden aan gezondheid, passende banen, toegang tot onderwijs en vertrouwen in anderen. Vrije tijd hoeft, met 24 procent, minder vaak iets/veel extra aandacht te ontvangen.

Verergering verwacht oorzaken en gevolgen klimaatverandering

Minstens de helft van alle inwoners verwachten dat het in 2040 (veel) slechter is gesteld met de gevolgen van klimaatverandering, milieuvervuiling, betaalbaarheid energie (uiteraard van meer afhankelijk dan alleen de oorzaken en gevolgen van klimaatverandering) en landschap en natuur.

Zes op tien of meer willen meer aandacht overheid voor deze aspecten in 2040

Ongeveer zes op de tien of meer inwoners vinden dat de overheid iets/veel meer aandacht dan nu moet gaan besteden aan betaalbaarheid energie, milieuvervuiling, gevolgen klimaatverandering en landschap en natuur, waarbij betaalbaarheid van energie duidelijk bovenaan staat.

1 Inleiding en onderzoeksverantwoording

1.1 Inleiding

De provincie Overijssel heeft ons gevraagd een onderzoek over brede welvaart af te nemen onder hun inwoners. Dit onderzoek is een aanvulling op ander onderzoek van de provincie Overijssel rondom dit thema. Brede welvaart gaat om de kwaliteit van leven en de kwaliteit van de omgeving waarin mensen leven. Brede welvaart omvat een scala aan onderwerpen, zoals welzijn, materiele welvaart, gezondheid, werk, wonen en veiligheid.

1.2 Onderzoeksverantwoording

Hieronder worden de verschillende aspecten en methoden van het onderzoek uitgelegd. Het onderzoek omvat een kwantitatief onderzoek via een online enquête via ons I&O Research Panel. Het I&O Research Panel is ISO 20252-Annex A-gecertificeerd en is een bewezen betrouwbaar panel voor survey onderzoek. Panelleden zijn, via aselechte steekproeven, actief geworven, doorgaans via (gemeentelijke) bevolkingsregisters. Zelfaanmelding is niet mogelijk, omdat dit kan leiden tot een selectiebias.

Het onderzoek vond plaats in de periode van 29 juni tot en met 6 juli 2022. Er is één e-mail verstuurd.

1.2.1 Steekproefbasis en respons

De doelgroep van dit onderzoek bestond uit de volwassen bevolking van de provincie Overijssel. De vragenlijst is uitgezet onder een representatieve steekproef (naar regio) van 2.177 respondenten. In totaal namen 1.182 respondenten deel aan dit onderzoek, waardoor we uitkwamen op een responspercentage van 54 procent.

Tabel 1 – nettorespons naar stedelijkheid (op basis van postcode)

Zeer sterk stedelijk	Sterk stedelijk	Matig stedelijk	Weinig stedelijk	Niet stedelijk	Onbekend	Totaal
90	280	230	339	242	1	1182

1.2.2 Weging

De data zijn gewogen op leeftijd en gemeente, zodat de netto steekproef representatief is voor de Overijsselse bevolking op deze kenmerken. We hebben deze weging uitgevoerd met de Gouden Standaard van het CBS. De Gouden Standaard is een uniek ijkinginstrument voor nationale en regionale steekproeven.

1.2.3 Leeswijzer

Dit rapport bestaat uit de volgende onderdelen:

- Hoofdstuk 1 bevat de managementsamenvatting.
- Hoofdstuk 2 bestaat uit de inleiding en onderzoeksverantwoording.
- Hoofdstuk 3 beschrijft de resultaten rondom de huidige brede welvaart.
- Hoofdstuk 4 behandelt de ingeschatte brede welvaart rond het jaar 2040.

- De bijlage bevat de vragenlijst en informatie over het I&O Research Panel.

Dit rapport benoemt verschillen naar achtergrondkenmerken alleen indien deze relevant en statistisch significant zijn ($p < 0.05$). Hierbij gaat het om de volgende kenmerken: leeftijd, geslacht, inkomen, opleiding, stedelijkheidsgraad, koop- of huurwoning, gezondheid en beperkingen. Bij voorzieningen wordt ook ingegaan op autogebruik en zelfstandige mobiliteit. Zelfstandige mobiliteit bevat indicatieve cijfers omdat de aantallen voor niet-zelfstandig mobiele respondenten te laag zijn ($n=67$)¹. Als er voor een vraag een afwijkend aantal respondenten dan de totale netto steekproef geldt, dan wordt dit in de omschrijving vermeld.

---

¹ Gebaseerd op de vraag “Kunt u voor de volgende plekken aangeven of u deze zelfstandig, dus zonder hulp van anderen, kunt bereiken? Winkels voor dagelijkse boodschappen; Huisarts; Ziekenhuis; Familie en vrienden”

2 Huidige brede welvaart

Brede welvaart gaat om de kwaliteit van leven en van de omgeving waarin mensen leven. Brede welvaart omvat een scala aan onderwerpen, zoals welzijn, materiele welvaart, gezondheid, werk, wonen en veiligheid. Dit hoofdstuk gaat in op de diverse thema's voor de huidige generatie. Hoofdstuk 3 brengt in kaart wat Overijsselse inwoners verwachten voor de generatie van 2040.

2.1 Werk en inkomen

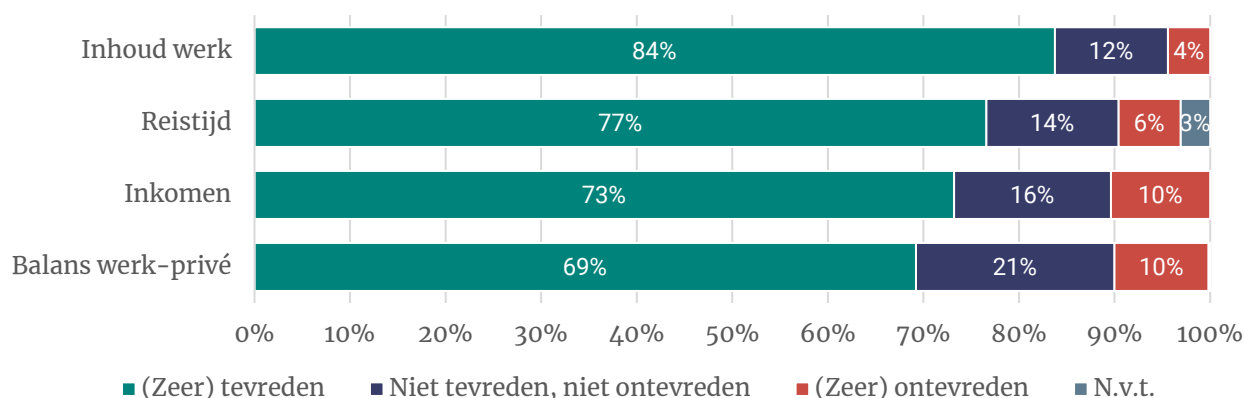
Het eerste thema van brede welvaart dat we behandelen is werk en inkomen. De vragen over dit thema stellen we alleen aan respondenten met betaald werk (45%).

Meerderheid werkenden tevreden met werk

In Overijssel is een meerderheid van de werkenden (zeer) tevreden met hun werk. Dit gaat over de inhoud, reistijd, inkomen en balans (de subvragen zijn in de grafieken soms ingekort, zie bijlage A.1 voor volledige vraagstellingen). Met name over de inhoud is men (zeer) tevreden (84%). Een op de tien inwoners is (zeer) ontevreden over hun inkomen of balans tussen werk en privé.

Figuur 2.1 – Tevredenheid werk

Hoe tevreden bent u met de volgende aspecten van uw werk? n=532

Inwoners met een netto-inkomen boven de 4.000,- euro zijn vaker (zeer) tevreden over de inhoud van hun werk dan mensen met een inkomen tot en met 2.500,- euro (89% versus 75%).

Hoe korter de reistijd, hoe meer men tevreden is over de reistijd (<30 min. 93%; 30-59 min. 53%; >60 min. 36%). Middelbaar opgeleiden zijn meer (zeer) tevreden over de reistijd dan de hoger opgeleiden (85% en 72%).

Inwoners met een netto-inkomen boven de 4.000,- euro zijn vaker (zeer) tevreden over hun inkomen (88%) dan inwoners uit een lagere inkomensklasse. Hoger opgeleide Overijsselaren zijn vaker (zeer) tevreden over hun inkomen dan mensen met een middelbaar opleidingsniveau² (77% versus 62%). Inwoners die niet beperkt worden door hun gezondheid zijn meer (zeer)tevreden over hun inkomen (76%) dan mensen die licht tot ernstig beperkt worden door hun gezondheid (63%).

Inwoners met een netto-inkomen boven de 4.000,- euro zijn vaker (zeer) tevreden over de balans tussen werk en privé (79%) dan inwoners uit een lagere inkomensklasse. Vrouwen zijn vaker (zeer) ontevreden over de balans werk-privé dan mannen (12% versus 7%).

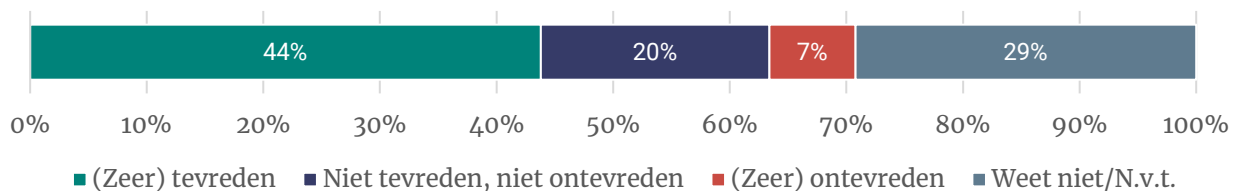
Overige gezondheidskenmerken toonden geen significante resultaten of de groepen hadden te lage aantallen om uitspraken over te doen.

Meer (zeer) tevreden dan (zeer) ontevreden over beschikbare banen

Overijsselaren die werk hebben en/of werk zoeken zijn meer (zeer) tevreden (44%) dan (zeer) ontevreden (7%) over de hoeveelheid banen in hun regio. Ook zijn drie op de tien hier niet mee bezig (29% antwoord weet niet of n.v.t.). Dit zijn vrijwel allemaal werkenden.

Figuur 2.2 – Tevredenheid beschikbare banen

Hoe tevreden bent u met de hoeveelheid banen voor u in de regio? n=570

Mannen zijn vaker (zeer) tevreden over het aantal banen in de regio dan vrouwen (49% versus 40%). Overijsselaren onder de 40 jaar zijn vaker (zeer) tevreden hierover dan Overijsselaren van 40 t/m 64 jaar (53% versus 39%).

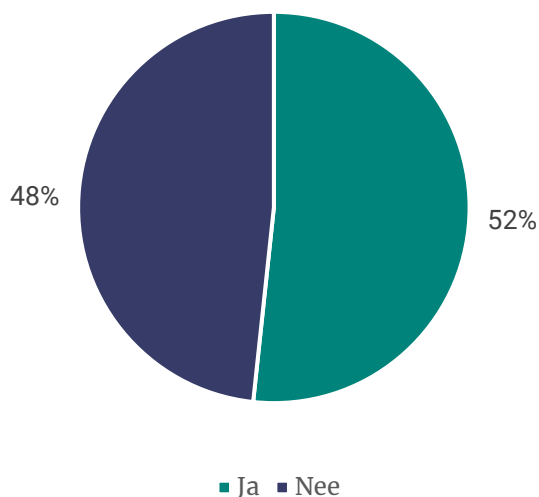
² Lager of praktisch opgeleiden zijn bij het onderwerp 'werk' buiten beschouwing gelaten vanwege de lage aantallen (n=44).

Helpt doet wel eens vrijwilligerswerk

Van de Overijsselse inwoners geeft 52 procent aan in de afgelopen twaalf maanden vrijwilligerswerk te hebben gedaan. Landelijk lag dit percentage in 2020 op 44 procent en in 2019 op 47 procent³. Voor Overijssel (leeftijd 15+) lag dit in 2020 op 48 procent⁴.

Figuur 2.3 – Vrijwilligerswerk

Bent u in de afgelopen 12 maanden actief geweest als vrijwilliger?

Overijsselaren uit weinig tot niet stedelijk gebied doen meer aan vrijwilligerswerk dan diegenen uit matig tot zeer sterk stedelijk gebied (58% en 46-47%). Meer gepensioneerden dan werkenden deden aan vrijwilligerswerk (resp. 61% en 48%), ook meer hoger opgeleiden dan middelbaar opgeleiden (56% en 47%), meer 65-plussers dan hun jongere provinciegenoten (61% versus 39-52%).

Daarnaast deden meer mensen met een goede tot zeer goede gezondheid vrijwilligerswerk dan diegenen met een matige tot zeer slechte gezondheid (resp. 55% en 41%), net als mensen zonder beperking in vergelijking met inwoners die door hun gezondheid in meer of mindere mate beperkt zijn in hun dagelijks leven (55% en 45%).

---

³ [Vrijwilligerswerk 2020 \(cbs.nl\)](https://www.cbs.nl/nl-nl/longread/rapportages/2021/vrijwilligerswerk-2020) - <https://www.cbs.nl/nl-nl/longread/rapportages/2021/vrijwilligerswerk-2020>

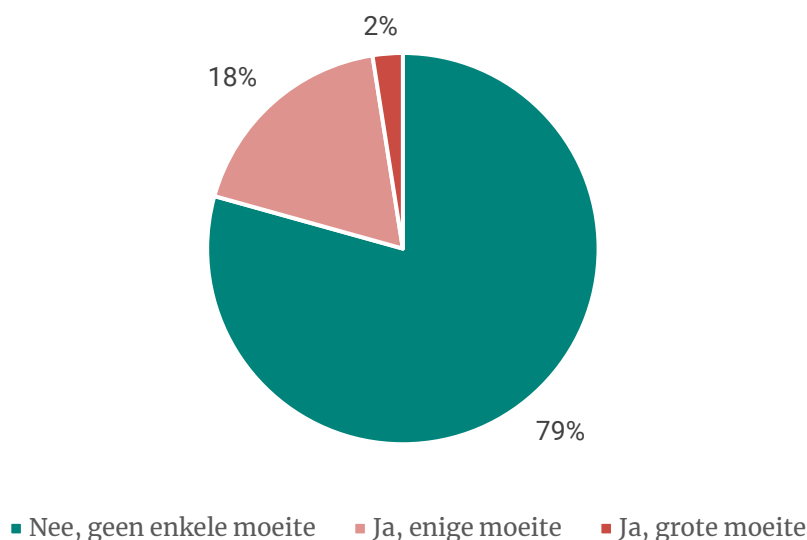
⁴ [Thema \(cbs.nl\)](https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/regionale-monitor-brede-welvaart/thema) - <https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/regionale-monitor-brede-welvaart/thema>

Een op vijf heeft moeite met rondkomen

Een op de vijf inwoners van Overijssel (20%) heeft enige tot grote moeite om rond te komen, bij slechts een klein deel (2%) gaat het om grote moeite met rondkomen.

Figuur 2.4 – Rondkomen

Heeft u de afgelopen 12 maanden moeite gehad om rond te komen van het inkomen van uw huishouden?

Van de inwoners met een netto-inkomen boven de 4.000,- euro per maand hebben gemiddeld minder moeite om rond te komen dan inwoners met lagere inkomens (94% en 59-86%). Datzelfde geldt voor hoger opgeleiden (88%) in vergelijking met lager en middelbaar opgeleiden (68%). Ook mensen met een koopwoning kunnen vaker moeiteloos rondkomen ten opzichte van diegenen in een huurwoning (86% versus 55%), net als mensen met een (zeer) goede gezondheid (83%) en zonder beperkingen (84%) in vergelijking met inwoners met een matige tot zeer slechte gezondheid (67%) en mensen die door hun gezondheid beperkingen ervaren (71%). Deze laatste bevindingen kunnen (deels) verklaard worden doordat hoger opgeleiden gemiddeld gezonder gedrag vertonen, o.a. onderzocht in de European Social Survey (ESS)⁵. Ook het huidige onderzoek toont een verband tussen gezondheid, opleiding en inkomen, zie paragraaf 2.3.

⁵ *Opleidingsniveau van invloed op gezondheidsgedrag - Radboud Universiteit (ru.nl)* <https://www.ru.nl/nieuws-agenda/meer-info/2018/juli/opleidingsniveau-invloed-gezondheidsgedrag/>

2.2 Wonen en omgeving

Ook wonen en de woonomgeving is een van de thema's van brede welvaart.

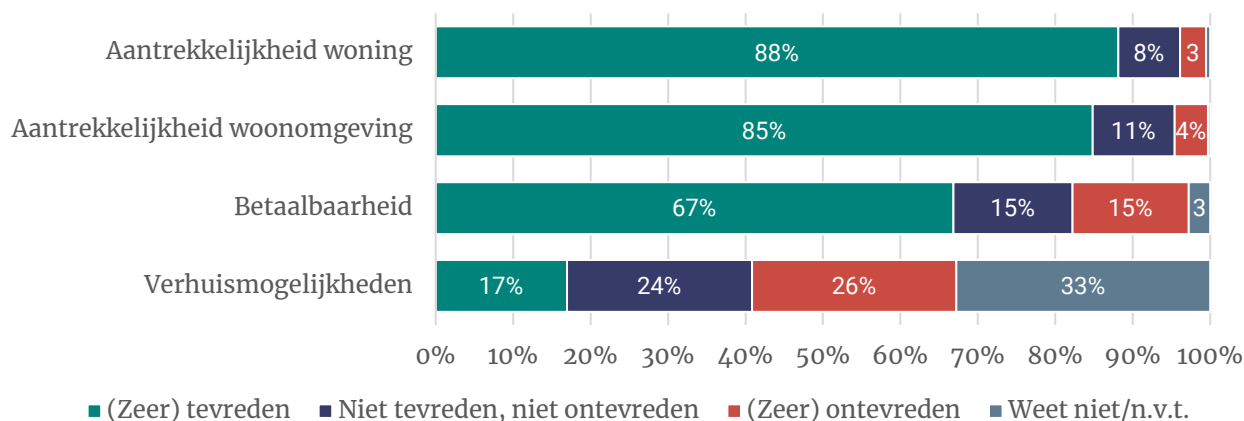
Meerderheid tevreden over woning en omgeving

Een meerderheid van de inwoners uit Overijssel is tevreden over hun woning en woonomgeving. Bijna negen op de tien zijn (zeer) tevreden over de aantrekkelijkheid van hun woning. Over de aantrekkelijkheid van de woonomgeving is 85 procent (zeer) tevreden. En twee derde van de Overijsselaren is (zeer) tevreden over de betaalbaarheid van hun woning. Vijftien procent geeft echter aan hier (zeer) ontevreden over te zijn.

Over verhuismogelijkheden ("Verhuismogelijkheden voor u in de regio", zie bijlage A.1 voor volledige vraagstellingen) zijn de meningen meer verdeeld. Een kwart van de inwoners is (zeer) ontevreden (26%), een op de zes (zeer) tevreden (17%) en een meerderheid geeft neutrale antwoorden (24% niet tevreden, niet ontevreden; 33% weet niet of niet van toepassing).

Figuur 2.5 – Tevredenheid woning en woonomgeving

Hoe tevreden bent u over de volgende aspecten van uw woning en woonomgeving?

Inwoners met een koopwoning zijn over alle vier de aspecten meer tevreden dan diegenen met een huurwoning. Ook gaat dit op voor Overijsselaren met een inkomen boven de 4.000 euro per maand in vergelijking met inwoners met een inkomen onder de 2.500 euro per maand. Voor de aantrekkelijkheid van hun woning en verhuismogelijkheden geldt dit ook in vergelijking met inkomens tussen de 2.500 en 4.000 euro.

Inwoners van (zeer) stedelijk gebied zijn op drie onderwerpen minder tevreden dan inwoners van minder stedelijk gebied. Qua aantrekkelijkheid van de woning ten opzichte van weinig stedelijk gebied (85% versus 90%). Qua aantrekkelijkheid van de omgeving ten opzichte van matig en weinig stedelijk gebied (78% versus 86% en 89%) en qua betaalbaarheid ten opzichte van matig stedelijk gebied (62% versus 72%).

Hoger opgeleiden zijn meer (zeer) tevreden over de aantrekkelijkheid van hun woning dan inwoners met een middelbaar opleidingsniveau (91% versus 85%). Ook inwoners uit West-Overijssel zijn meer (zeer) tevreden dan Twentenaren (88% versus 83%). De 65-plussers zijn vaker (zeer) tevreden over de aantrekkelijkheid van hun woning dan de jongere inwoners van Overijssel (95% vs. 83-86%).

Inwoners van 65 jaar en ouder zijn meer (zeer) tevreden over de aantrekkelijkheid van hun woonomgeving dan de jongere inwoners van Overijssel (91% vs. 81-82%).

De 65-plussers zijn vaker (zeer) tevreden over de betaalbaarheid van hun woning dan de jongere leeftijdsgroepen (79% vs. 52-66%).

Inwoners tot en met 39 jaar zijn juist vaker (zeer) tevreden over de verhuismogelijkheden in hun omgeving dan oudere leeftijdsgroepen (25% vs. 14-15%).

Tabel 2 – Woning en woonomgeving naar leeftijd, woning, gezondheid, inkomen en stedelijkheid; % (zeer) tevreden)

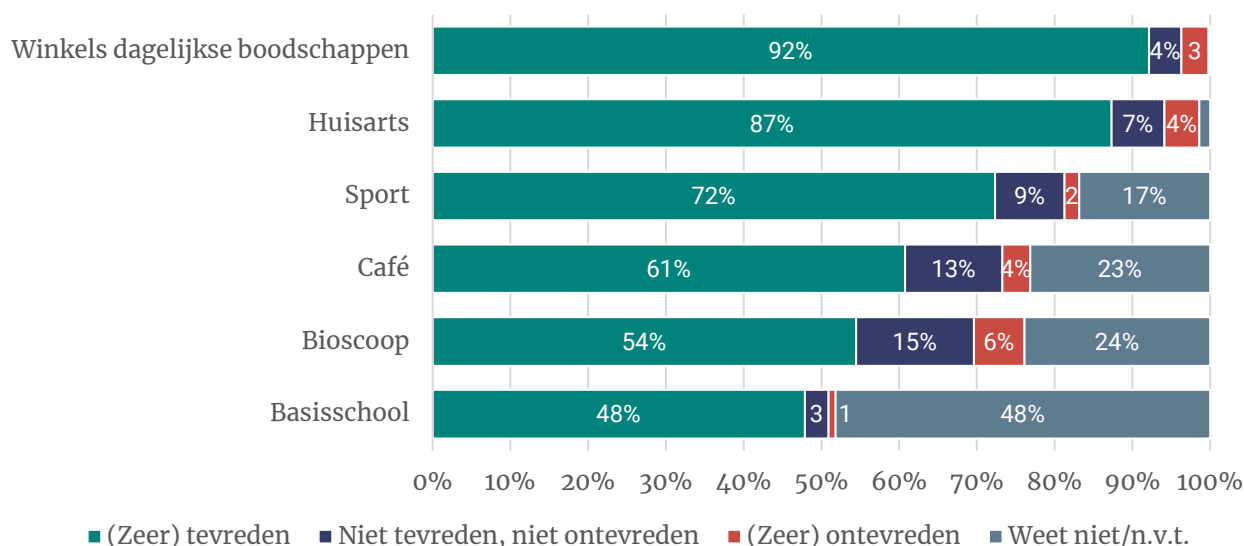
Subgroep	Aantrekkelijkheid woning	Aantrekkelijkheid woonomgeving	Betaalbaarheid	Verhuismogelijkheden
Totaal	88%	85%	67%	17%
Leeftijd 18-39	83%	81%	52%	25%
Leeftijd 40-64	86%	82%	66%	14%
Leeftijd 65+	95%	91%	79%	15%
Woning koop	94%	89%	72%	18%
Woning huur	69%	68%	48%	11%
Netto-inkomen t/m €2500 p.m.	80%	78%	62%	14%
Netto-inkomen €2501 t/m €4000 p.m.	89%	86%	69%	15%
Netto-inkomen meer dan €4000 p.m.	98%	92%	75%	23%
(Zeer) sterk stedelijk	85%	78%	62%	16%
Matig stedelijk	90%	86%	72%	14%
Weinig tot niet stedelijk	90%	89%	68%	19%

Inwoners Overijssel (zeer) tevreden over voorzieningen

Inwoners zijn het meest (zeer) tevreden over de voorziening voor dagelijkse boodschappen (92%). Ook over de huisarts (87%) en sportvoorzieningen (72%) zijn minstens zeven op de tien inwoners (zeer) tevreden. Ongeveer zes op de tien inwoners zijn tevreden tot zeer tevreden over de toegang tot cafés en iets meer dan de helft is (zeer) tevreden over toegang tot bioscopen. Bij de basisschool heeft 43 procent aangegeven dat dit niet van toepassing is (excl. “weet niet”).

Figuur 2.6 – Tevredenheid voorzieningen⁶

Hoe tevreden bent u over de toegang tot de volgende voorzieningen?

Toegang tot winkels voor dagelijkse boodschappen

65-plussers zijn hierover meer (zeer) tevreden in vergelijking met inwoners onder de 40 jaar (94% versus 88%). Ook qua stedelijkheid en gezondheid zijn verschillen gevonden. Inwoners uit zeer sterk stedelijk tot matig stedelijk gebied zijn meer tevreden in vergelijking met inwoners uit weinig tot niet stedelijk gebied (96% versus 87%). Er zijn geen verschillen gevonden tussen inwoners die regelmatig of nauwelijks gebruik maken van de auto.

Inwoners in (zeer) goede gezondheid zijn meer tevreden dan diegenen met een matige tot zeer slechte gezondheid (93% en 89%). Zelfstandig mobiele inwoners zijn vaker (zeer) tevreden over de toegang tot winkels voor dagelijkse boodschappen dan diegenen die niet overal zelfstandig kunnen komen (indicatief 93% vs. 82%)⁷.

⁶ Als n.v.t. buiten beschouwing wordt gelaten is 84 procent van de inwoners (zeer) tevreden over de basisschool, net als 68 procent over de bioscoop, 76 procent over cafés en 84 procent over sportvoorzieningen. Antwoordoptie “weet niet” telt hierbij wel mee.

⁷ Indicatief i.v.m. lage aantallen niet zelfstandig n=67.

Toegang tot basisscholen

Inwoners die regelmatig (minstens een keer per week) de auto gebruiken zijn vaker (zeer) tevreden over de toegang tot basisscholen dan diegenen die niet of nauwelijks gebruik maken van de auto (55% en 38%). Inwoners van weinig tot niet stedelijk gebied zijn hierover meer tevreden dan inwoners uit matig tot zeer sterk stedelijk gebied (56% en 38-45%), ondanks dat zij waarschijnlijk minder keuzes hebben op korte afstand van hun woning.

Dit geldt ook voor inwoners met een (zeer) goede gezondheid in vergelijking met diegenen met een matige tot zeer slechte gezondheid (50% en 41%) en zonder beperkingen door hun gezondheid in vergelijking met inwoners met beperking (51% vs. 41%). Zelfstandig mobiele inwoners zijn vaker (zeer) tevreden over de toegang tot basisscholen dan diegenen die niet overal zelfstandig kunnen komen (indicatief 49% vs. 34%).

Toegang tot huisarts

In weinig tot niet stedelijk gebied is men meer tevreden over de toegang tot de huisarts dan in (zeer) sterk stedelijk gebied (91% versus 82%), ondanks dat men waarschijnlijk minder keuzes heeft op korte afstand van hun woning. Overijsselse 40-plussers zijn vaker dan 40-minners hier (zeer) tevreden over (88-92% versus 79%). Overijsselaren die regelmatig de auto gebruiken zijn vaker (zeer) tevreden over de toegang tot de huisarts dan diegenen die niet of nauwelijks gebruik maken van de auto (89% en 85%).

In vergelijking met de andere groepen zijn inwoners in goede gezondheid (89% versus 82%) en zonder beperkingen door hun gezondheid (6% vs. 4%) meer tevreden over de toegang tot de huisarts. Er zijn geen duidelijke verschillen gevonden naar zelfstandige mobiliteit.

Toegang tot sportvoorzieningen

Op het platteland (weinig tot niet stedelijk gebied) is men vaker *ontevreden* over toegang tot sportvoorzieningen dan in (zeer) sterk stedelijk gebied (3% versus 1%). Dat geldt ook voor West-Overijssel in vergelijking met Twente (3% vs. 1%). Autogebruikers zijn vaker (zeer) tevreden over de toegang tot de huisarts dan inwoners die de auto niet of nauwelijks gebruiken (75% en 68%). Inwoners onder de 65 jaar zijn meer tevreden over toegang tot sportvoorzieningen dan jongere Overijsselaren (75-76% versus 64%).

Dit gaat ook op voor inwoners met een goede gezondheid (77% vs. 58%) en zonder gezondheidsbeperkingen (79% vs. 61%) in vergelijking met de andere groepen. Zelfstandig mobiele inwoners zijn vaker (zeer) tevreden over de toegang tot sportvoorzieningen dan diegenen die niet overal zelfstandig kunnen komen (indicatief 74% vs. 46%).

Toegang tot cafés

In West-Overijssel is men meer (zeer) *ontevreden* over de toegang tot cafés dan in Twente (6 vs. 2%). Inwoners van 65 jaar en ouder geven vaker aan dat dit voor hen niet van toepassing is (30% en 18-21%). Op het gebied van stedelijkheid en autogebruik zijn geen duidelijke verschillen gevonden.

Zelfstandig mobiele inwoners zijn vaker (zeer) tevreden over de toegang tot cafés dan diegenen die niet overal zelfstandig kunnen komen (indicatief 62% vs. 40%). Dit gaat ook op voor

inwoners met een goede gezondheid (65% vs. 47%) en zonder gezondheidsbeperkingen (66% vs. 52%) in vergelijking met de andere groepen.

Toegang tot de bioscoop

In de stad is men veel meer (zeer) tevreden over de toegang tot bioscopen dan op het platteland ((zeer) sterk stedelijk 73% en weinig tot niet stedelijk 40%). Dit geldt ook voor inwoners onder de 65 jaar (57-58% versus 48%) in vergelijking met 65-plussers. Naar autogebruik zijn geen significante verschillen gevonden.

Ook zijn de volgende inwoners vaker (zeer) tevreden over de toegang tot bioscopen: diegenen met een goede gezondheid (59% versus 42%), zonder gezondheidsbeperkingen (59% vs. 46%) en zelfstandige mobiliteit (indicatief 56% vs. 37%) in vergelijking met de andere groepen.

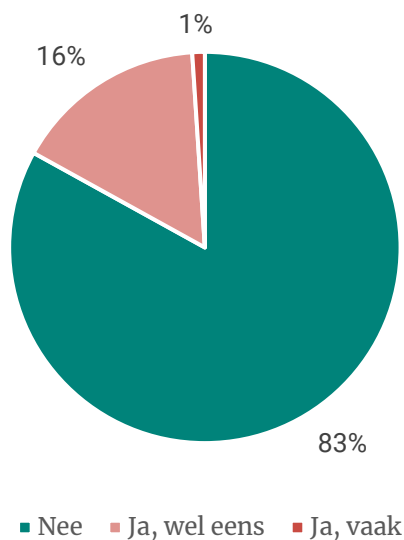

Meerderheid Overijsselaren voelt zich veilig in eigen buurt

Een op de zes Overijsselse inwoners voelt zich wel eens of vaak onveilig in de eigen buurt. Gelukkig ervaren ruim acht op de tien inwoners dit niet. Slechts 1 procent voelt zich vaak onveilig. Dit is vergelijkbaar met cijfers uit 2019⁸.

Figuur 2.7 – Veiligheid eigen buurt

Voelt u zich wel eens onveilig in uw eigen buurt?

Meer inwoners uit de stad voelen zich wel eens onveilig dan inwoners op het platteland ((zeer) sterk stedelijk 23%, weinig tot niet stedelijk 11%). Inwoners met een netto-maandinkomen onder de 2.500 euro ook in vergelijking met 4.000 euro en hoger (19% en 9%).

Vrouwen voelen zich meer wel eens onveilig dan mannen (19% versus 13%). In vergelijking met de andere groepen voelen Twentenaren (19% vs. 13%), 65-minners (17-23% vs. 9%), inwoners met matige tot zeer slechte gezondheid (21% vs. 14%) en met beperkingen door gezondheid (21% versus 13%) zich vaker wel eens onveilig.

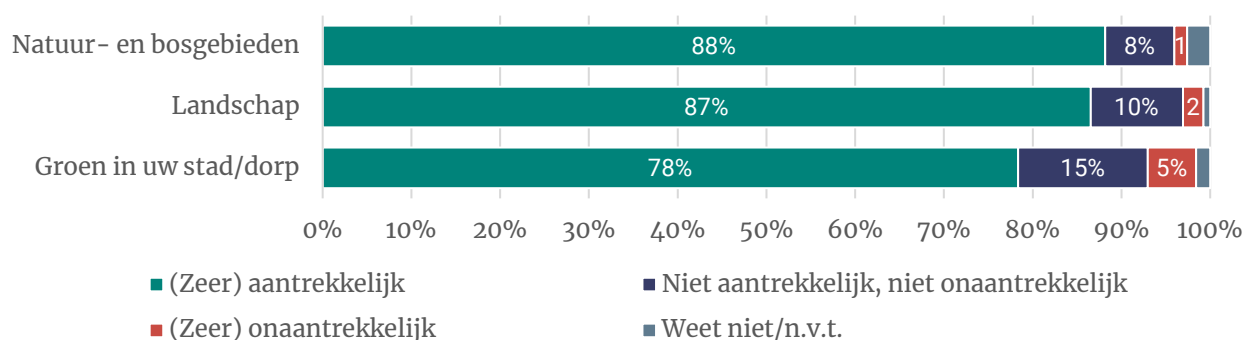
⁸ *Thema (cbs.nl)* - <https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/regionale-monitor-brede-welvaart/thema>

Groene omgeving zeer aantrekkelijk

Ongeveer acht op de tien Overijsselaren vinden de natuur- en bosgebieden, het landschap en het groen in hun dorp of stad aantrekkelijk tot zeer aantrekkelijk. Acht tot vijftien procent vindt deze zaken niet aantrekkelijk, maar ook niet onaantrekkelijk en 5 procent geeft aan het groen in hun dorp of stad (zeer) onaantrekkelijk te vinden.

Figuur 2.8 – Aantrekkelijkheid omgeving

Hoe aantrekkelijk vindt u de volgende kenmerken van uw omgeving?

In matig tot niet stedelijk gebied vinden inwoners het landschap meer aantrekkelijk dan inwoners van (zeer) sterk stedelijk gebied (90–92% en 78%). Dit geldt ook voor de natuur- en bosgebieden in hun omgeving (92–93% en 80%). Over het groen in hun dorp of stad zijn ze echter ongeveer even tevreden.

Hoger opgeleiden vinden het landschap en het groen in hun dorp of stad aantrekkelijker dan middelbaar opgeleiden (88% vs. 83% en 81% vs. 73%). Voor de bos- en natuurgebieden geldt dat praktisch en middelbaar opgeleiden dit vaker *onaantrekkelijk* vinden (beide 3%, hoger opgeleid 0%).

In West-Overijssel vinden inwoners vaker het groen in hun dorp/stad aantrekkelijk dan inwoners van Twente (85% versus 73%). Twentenaren vinden het landschap wat vaker *onaantrekkelijk* dan inwoners van West-Overijssel.

Overijsselaren van 65 jaar en ouder vinden het landschap (91% en 80%) en de natuur- en bosgebieden (91% en 82%) vaker aantrekkelijk dan jongeren onder de 40 jaar.

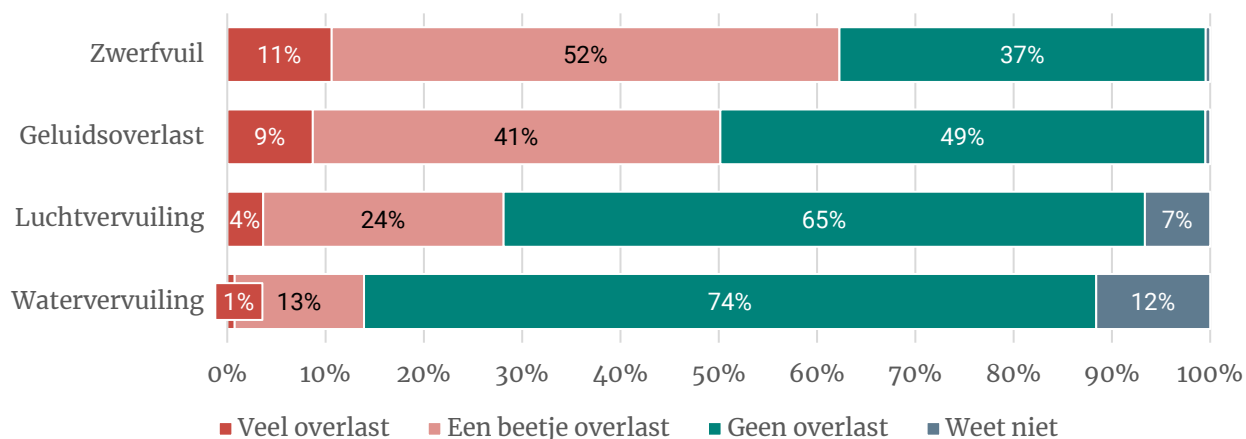
Inwoners met een goede gezondheid ervaren de natuur- en bosgebieden vaker als aantrekkelijk dan diegenen met een matige tot zeer slechte gezondheid (89% vs. 85%). Dit gaat ook op voor het groen in hun dorp of stad (82% en 69%). Inwoners zonder beperkingen door hun gezondheid ervaren het groen in hun dorp/stad vaker als aantrekkelijk dan diegenen met beperking (81% vs. 74%).

Minstens helft inwoners ervaart overlast van geluid of zwerfafval

Er wordt wel af en toe overlast ervaren. Ruim zes op de tien inwoners ervaren overlast van zwerfvuil, de helft van geluidsoverlast. Luchtvervuiling en watervervuiling worden minder genoemd. Bijna drie op de tien Overijsselaren ervaren in enige mate last van luchtvervuiling en een op zeven van watervervuiling.

Figuur 2.9 – Overlast

In hoeverre ervaart u overlast van de volgende factoren?

Er zijn duidelijke verschillen te zien tussen stad en platteland. In (zeer) sterk stedelijk gebied ervaart men vaker een beetje overlast van luchtvervuiling (30% vs. 22%), watervervuiling (17% versus 11%), geluid (49% en 36%, veel overlast 12% vs. 7%) en zwerfafval (54% versus 46%, veel overlast 19% vs. 5%).

In Twente ervaart men vaker veel overlast van luchtvervuiling (5% vs. 2%) en van zwerfafval (13% en 8%) dan in West-Overijssel.

Inwoners met een huurwoning ervaren vaker een beetje (51% vs. 39%) of veel geluidsoverlast (14% vs. 7%). Ook hebben zij vaker veel overlast van zwerfafval (22% vs. 8%) in vergelijking met huiseigenaren.

Overige verschillen, zoals meer ervaren zwerfafval onder inkomens onder de 2.500 euro, zijn waarschijnlijk te herleiden naar woningtype of locatie.

2.3 Gezondheid, sociale contacten en vertrouwen

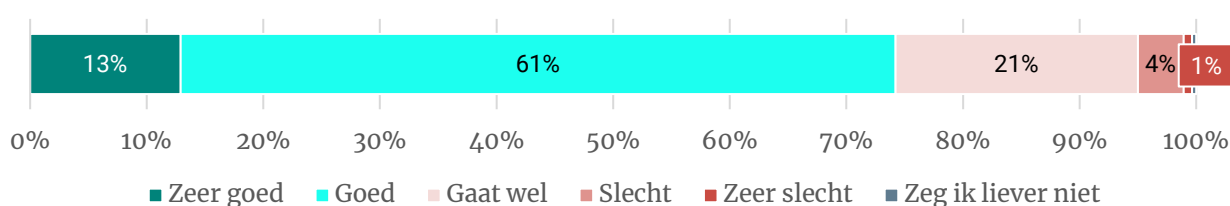
Ook gezondheid is een belangrijk thema binnen brede welvaart. Onderwerp “sociale contacten” geeft een indruk van de mate van eenzaamheid en ook vertrouwen in instanties wordt in deze paragraaf behandeld.

Driekwart Overijsselse bevolking gezond, kwart minder gezond

Driekwart van de Overijsselaren geeft aan een goede tot zeer goede gezondheid te hebben. Een kwart van de inwoners omschrijft hun gezondheid als “gaat wel” tot “zeer slecht”. In het brede welvaartonderzoek van het CBS in 2020 gaf 81 procent aan een goede tot zeer goede gezondheid te hebben⁹.

Figuur 2.10 – Gezondheid

Hoe is over het algemeen uw gezondheid?

Gezondheid kan invloed hebben op overige aspecten in het leven en andersom. Overijsselaren met een netto-maandinkomen boven de 4.000 euro ervaren vaker een goede tot zeer goede gezondheid (85%) dan diegenen met een inkomen onder de 2.500 euro (64%). Dat geldt ook voor hoger opgeleiden in vergelijking met middelbaar en praktisch opgeleiden (80% vs. 36-70%) en voor mensen met een koopwoning (78%, huur 61%). Deze bevindingen kunnen (deels) verklaard worden doordat hoger opgeleiden gemiddeld gezonder gedrag vertonen, o.a. onderzocht in de European Social Survey (ESS)¹⁰.

⁹ *Thema (cbs.nl)* – <https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/regionale-monitor-brede-welvaart/thema>

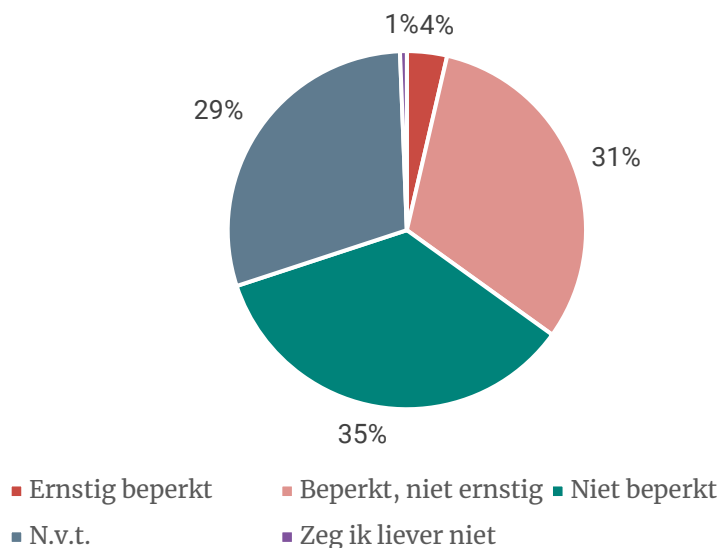
¹⁰ *Opleidingsniveau van invloed op gezondheidsgedrag – Radboud Universiteit (ru.nl)* <https://www.ru.nl/nieuws-agenda/meer-info/2018/juli/opleidingsniveau-invloed-gezondheidsgedrag/>

Een derde Overijsselaren in enige mate beperkt door gezondheid

Een op de drie inwoners geeft aan door problemen met hun gezondheid beperkt te zijn in hun dagelijks leven (35%). Een ruime meerderheid van hen geeft aan dat dit niet in ernstige mate is. Opvallend is dat meer mensen aangeven beperkt te zijn door hun gezondheid, dan het aantal mensen dat aangeeft een matige tot slechte gezondheid te hebben. Van de mensen die aangeven niet ernstig beperkt te zijn, geeft 41 procent aan dat hun gezondheid goed tot zeer goed is. Van de Overijsselaren die ernstig beperkt zijn, geeft ook nog 12 procent aan dat hun gezondheid goed is.

Figuur 2.11 – Beperkingen door gezondheid

Bent u vanwege problemen met uw gezondheid beperkt in uw dagelijks leven?

Van de mensen die in meer of mindere mate beperkt zijn door hun gezondheid, geeft 38 procent aan dat hun gezondheid goed tot zeer goed is. Inwoners met een inkomen onder de 2.500 netto per maand geven vaker aan beperkt te zijn in hun dagelijks leven (45% vs. 24-35%) dan overige inwoners. Ook ervaren praktisch en middelbaar opgeleiden vaker een beperking dan hoger opgeleiden (43% en 39% vs. 31%), net als huurders (50%, koop 32%). Inwoners boven de 40 jaar hebben vaker een beperking dan jongere inwoners (34-45% vs. 22%).

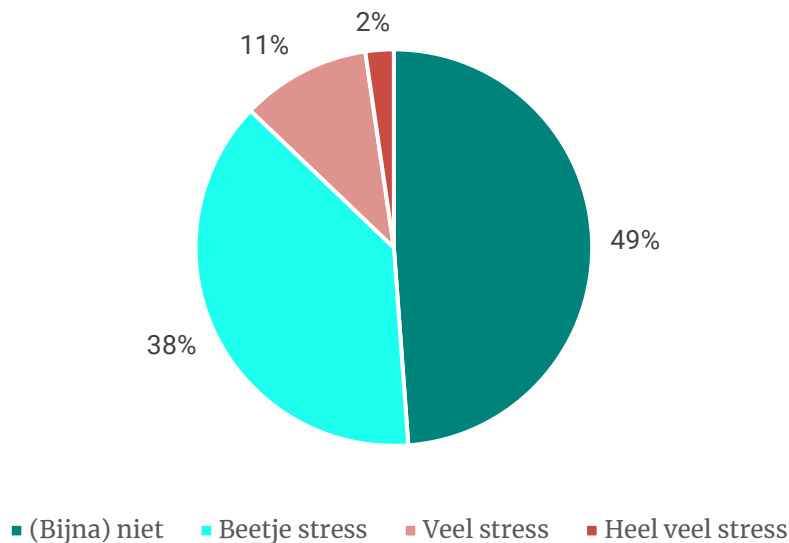

Een op acht ervaart (heel) veel stress

Met 87 procent heeft een meerderheid van de Overijsselse inwoners geen tot weinig stress. Een op de acht inwoners heeft echter veel tot zeer veel last van stress (13%).

Figuur 2.12 – Stress

Heeft u in de afgelopen 4 weken last gehad van stress?

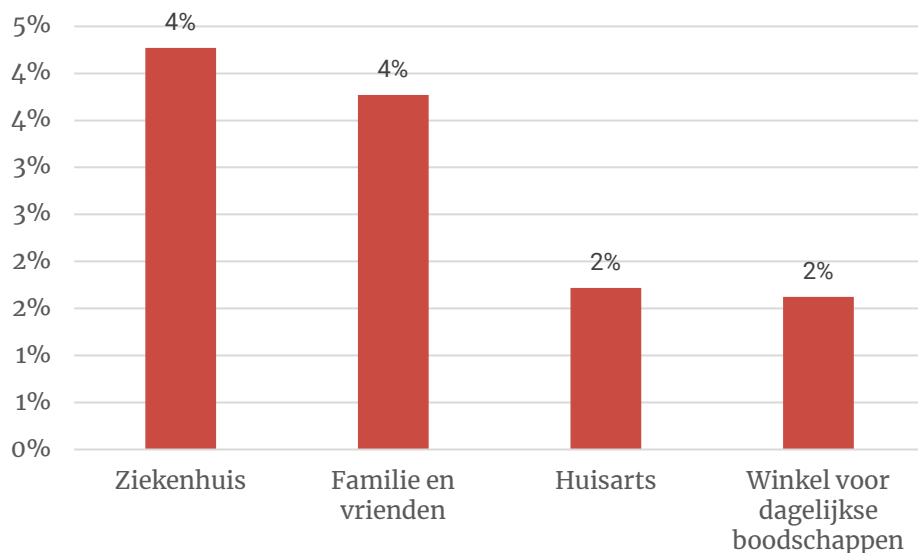
Overijsselaren uit de stad ervaren vaker (heel) veel stress dan diegenen op het platteland (16% vs. 11%), vrouwen meer dan mannen (17 en 8%), lagere inkomens meer dan hogere (18% en 9-10%) en 40-minners meer dan 40-plussers (28% vs. 2-13%). Ook hebben mensen met een matige tot zeer slechte gezondheid vaker (heel) veel stress (23% en 9%), net als inwoners met beperkingen door hun gezondheid (17% vs. 10%) in vergelijking met de gezonde(re) inwoners.

Zes procent kan niet overal zelfstandig komen

Niet iedereen kan overal zelfstandig komen. Vier procent van de Overijsselaren kan niet zelfstandig naar het ziekenhuis en nog eens 4 procent niet zelfstandig naar vrienden en familie. Ook de huisarts en de winkels voor dagelijkse boodschappen zijn voor zo'n 2 procent van de inwoners niet zelfstandig te bereiken. Samen gaat dit om 6 procent van de Overijsselaren, die een of meer van deze plekken niet zelfstandig kan bereiken.

Figuur 2.13 – Zelfstandige mobiliteit

Kunt u voor de volgende plekken aangeven of u deze zelfstandig, dus zonder hulp van anderen, kunt bereiken?

Zoals te verwachten kunnen inwoners die door hun gezondheid in meer of mindere mate beperkt zijn vaker niet zelfstandig deze plekken bereiken.

Verder kunnen iets meer inwoners met een netto-maandinkomen onder de 2.500 euro het ziekenhuis niet zelfstandig bereiken (7% vs. 1-3%), alsook lager opgeleiden in vergelijking met hoger opgeleiden (8% versus 3%). Lagere inkomens kunnen ook net iets moeilijker familie en vrienden zelfstandig bereiken dan hogere inkomens (<2.500€ 6% en >4.000€ 1%). Verschillen kunnen niet alleen door gezondheidsproblemen ontstaan, maar ook door praktische zaken als het niet hebben van eigen vervoer.

Weinig eenzaamheid onder Overijsselse inwoners

We hebben vier stellingen over sociale contacten gesteld. Een ruime meerderheid van minstens acht op de tien inwoners is het (helemaal) eens met deze stellingen. Zij hebben sociale contacten op wie ze kunnen vertrouwen (87%), krijgen voldoende hulp van bekenden indien nodig (86%), anderen accepteren hen zoals ze zijn (83%) en er zijn voldoende mensen met wie ze zich verbonden voelen (80%). Er is echter ook een groep van 4 tot 7 procent die het (helemaal) oneens is met deze stellingen. En daarnaast nog 8 tot 12 procent die de neutrale midden optie kiest. Bij deze Overijsselaren kan sprake zijn van (kans op) eenzaamheid.

Figuur 2.14 – Sociale contacten

Geef aan in hoeverre u het met deze stellingen eens bent.

Voor de achtergrondkenmerken hebben we gekeken naar verschillen in percentage (helemaal) oneens, omdat dit de belangrijkste groep is om eventueel naar te handelen. Onder inwoners met een netto-maandinkomen onder de 4.000 euro heeft men vaker niet voldoende mensen waarmee men zich verbonden voelt (6-10% vs. 2% >4.000€). Diegenen met een inkomen onder de 2.500 euro geven ook vaker aan onvoldoende hulp van vrienden of familie te kunnen krijgen (8% vs. 3%). Inwoners met een inkomen tussen de 2.500 en 4.000 geven vaker dan diegenen met een hoger inkomen aan dat anderen hen niet accepteren zoals ze zijn (6% vs. 1%).

Mannen geven vaker aan dan vrouwen dat ze onvoldoende sociale contacten hebben waar ze op kunnen vertrouwen (5% vs. 2%).

Huurders hebben minder nauwe banden dan huiseigenaren (12% vs. 5%). Ook kunnen zij minder hulp krijgen van familie en vrienden (12% vs. 3%) en voelen zij zich minder geaccepteerd (7% versus 3%).

Overijsselaren onder de 65 jaar voelen zich minder nauw verbonden (8-10% vs. 3%) en minder geaccepteerd (5-7% vs. 1%) dan 65-plussers.

Inwoners met een matige tot zeer slechte gezondheid voelen zich minder verbonden (10% vs. 6%) en geven aan minder hulp te kunnen krijgen van familie en vrienden dan mensen in goede gezondheid (10% vs. 3%). Dit geldt ook voor diegenen die beperkt worden in hun dagelijks leven door hun gezondheid (verbonden 10% vs. 5%; hulp 7% vs. 3%).

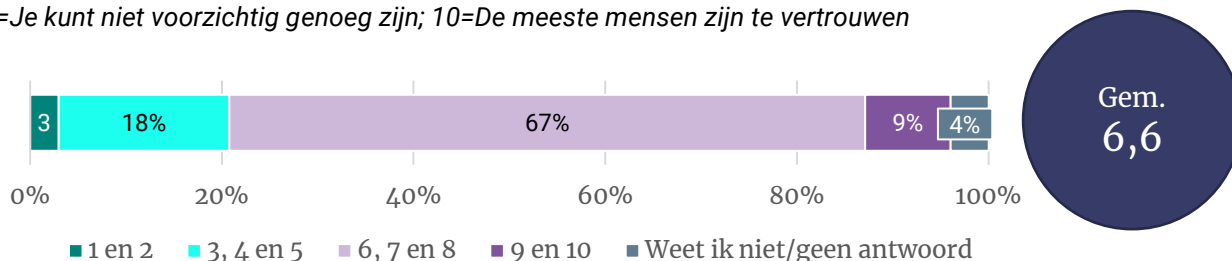
Driekwart Overijsselaren hebben vertrouwen in anderen

Een meerderheid van 76 procent van de Overijsselse inwoners neigt eerder naar de stelling dat de meeste mensen te vertrouwen zijn dan naar de stelling dat je niet voorzichtig genoeg kunt zijn. Toch is ook ongeveer een op de vijf inwoners minder van vertrouwen en neigt eerder naar voorzichtigheid.

Figuur 2.15 – vertrouwen in anderen

Hieronder ziet u twee stellingen. Welke geeft het beste uw mening weer?

1=Je kunt niet voorzichtig genoeg zijn; 10=De meeste mensen zijn te vertrouwen

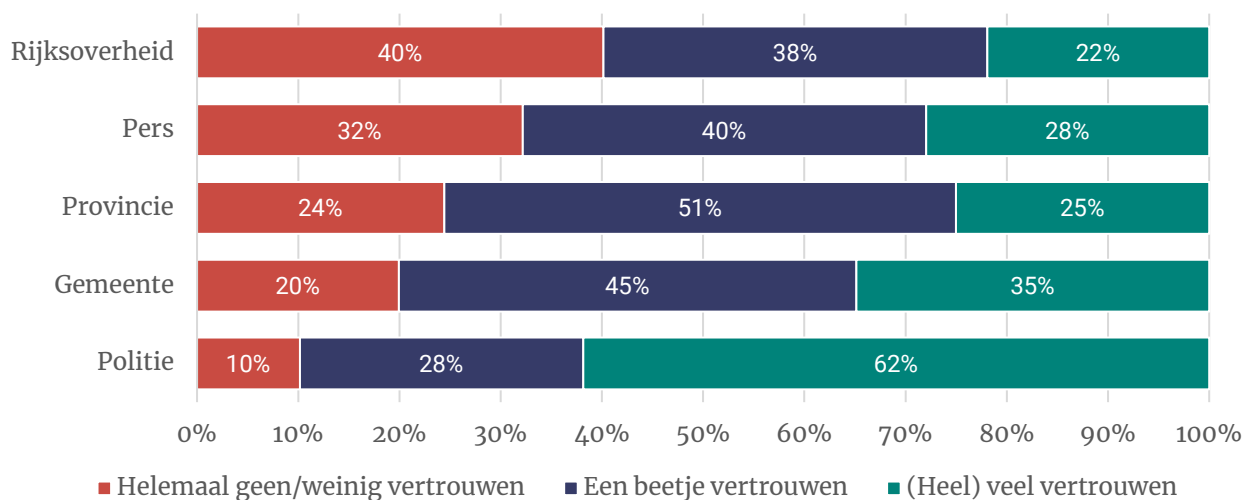
Op deze tien-puntsschaal kwamen Overijsselaren gemiddeld op een 6,6 uit, waarbij gemiddelden boven de 5,5 vertrouwen aanduiden en daaronder juist voorzichtigheid. Hoger opgeleiden hebben iets meer vertrouwen dan praktisch opgeleiden (6,8 vs. 6,4), huiseigenaren meer dan huurders (6,7 vs. 6,2), 65-plussers meer dan jongere leeftijdsgroepen (7,0 vs. 6,3-6,5) en gezonde mensen (6,7 en 6,3) en zonder beperkingen (6,7 en 6,5) meer dan de andere inwoners.

Hoe dichterbij de overheid, des te meer vertrouwen

De Rijksoverheid en de pers hebben per saldo meer Overijsselaren die geen tot weinig vertrouwen in hen hebben, dan Overijsselaren die (heel) veel vertrouwen hebben. De provincie heeft ongeveer evenveel mensen met (heel) veel vertrouwen dan mensen met weinig tot geen vertrouwen. De gemeente en vooral de politie kunnen wel op meer vertrouwen rekenen (resp. 35% en 62% (heel) veel vertrouwen). Bij de overheden valt op dat hoe lokaler de overheid, hoe meer vertrouwen er lijkt te zijn.

Figuur 2.16 – Vertrouwen in instanties

In hoeverre heeft u vertrouwen in de volgende instanties?

Ook hier zullen we verschillen naar de achtergrondkenmerken beperken tot de groep weinig tot geen vertrouwen, omdat deze het meest interessant zijn voor beleidskeuzes.

Praktisch en middelbaar opgeleiden hebben in alle uitgevraagde instanties minder vertrouwen dan hoger opgeleiden. Mensen met een matige tot zeer slechte gezondheid hebben ook in alle uitgevraagde instanties minder vertrouwen. Net als diegenen die hierdoor beperkingen ervaren.

Tabel 3 – Vertrouwen in instanties naar opleiding, gezondheid en beperkingen

In hoeverre heeft u vertrouwen in de volgende instanties?

Subgroep	Rijksoverheid	Pers	Provincie	Gemeente	Politie
Totaal	40%	32%	24%	20%	10%
Opleiding praktisch	54%	47%	34%	26%	17%
Opleiding middelbaar	48%	42%	32%	25%	13%
Opleiding hoog	33%	24%	18%	16%	7%
(Zeer) goede gezondheid	37%	29%	21%	18%	9%
Gezondheid gaat wel / (zeer) slecht	47%	40%	35%	26%	15%
Geen beperkingen	37%	29%	20%	16%	8%
Beperkingen	46%	38%	32%	27%	14%

Op het platteland heeft men minder vertrouwen in de pers dan inwoners van matig tot zeer sterk stedelijk gebied (37% versus 28-29%). Ook hebben zij minder vertrouwen in de provincie in vergelijking met mensen uit sterk tot zeer sterk stedelijk gebied (29% vs. 21%).

Twintigenaren hebben minder vertrouwen dan inwoners van West-Overijssel in de politie (13% vs. 7%), de gemeente (23% versus 16%), de provincie (28% en 21%) en de Rijksoverheid (44% en 36%).

Ook naar leeftijd zijn diverse verschillen gevonden. Overijsselaren van 40 tot 64 jaar hebben minder vertrouwen in de politie dan oudere Overijsselaren (13% en 7%). Ook hebben zij minder vertrouwen in de gemeente dan jongere en oudere inwoners (24% vs. 16% en 16%). Onder de 65 heeft men minder vertrouwen in de pers (36% vs. 23%). Inwoners van 40 jaar en ouder hebben minder vertrouwen in de provincie dan jongeren (27-28% vs. 13%) en ook in de Rijksoverheid (43-44% vs. 29%).

Mannen hebben minder vertrouwen in de Rijksoverheid (43% vs. 37%) en de provincie (27% en 22%) en vrouwen juist minder in de pers (35% vs. 29%).

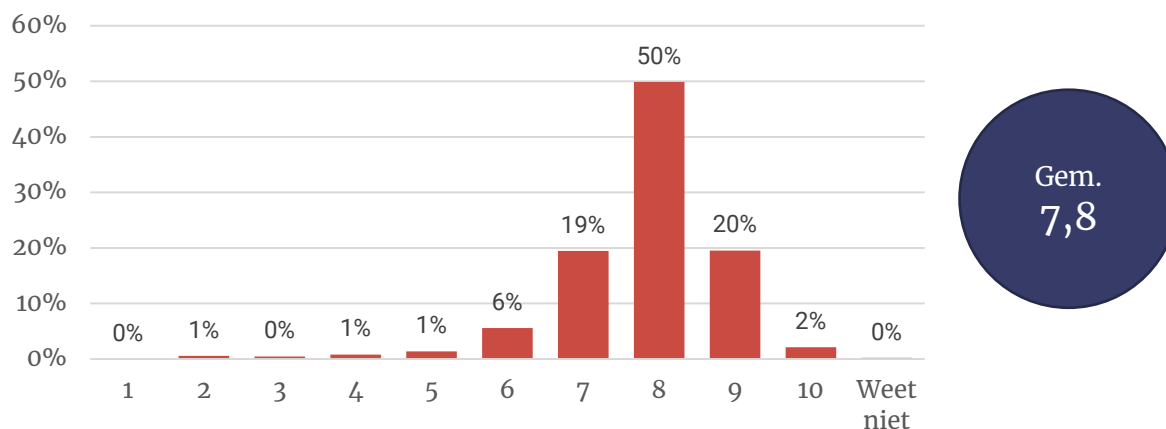

2.4 Tevredenheid met het leven

Gemiddeld geven Overijsselaren een 7,8 voor de tevredenheid met hun leven. Negen op de tien inwoners geven een cijfer van 7 of hoger (91%). Drie procent van de Overijsselse inwoners geeft de tevredenheid met hun leven een onvoldoende. In 2020 gaven 86 procent van de inwoners van Overijssel een 7 of hoger in het brede welvaartonderzoek van het CBS¹¹ (met een iets andere vraagstelling: *Kunt u op een schaal van 1 tot en met 10 aangeven in welke mate u tevreden bent met het leven dat u nu leidt*).

Figuur 2.17 – tevredenheid met leven

Hoe tevreden of ontevreden bent u met uw leven in het algemeen? Geef een rapportcijfer tussen 1 en 10.

Tevredenheid met het leven hangt samen met inkomen, leeftijd en gezondheid. Inwoners met een hoog inkomen zijn meer tevreden dan zij met een middel of laag inkomen (8,2 versus 7,9 en 7,4), met een hogere leeftijd meer dan met een middelbare of jonge leeftijd (8,0 versus 7,8 en 7,6) en in een (zeer) goede gezondheid meer dan met een matige tot zeer slechte gezondheid (8,0 versus 7,1). Daarnaast zijn inwoners van West-Overijssel iets meer tevreden over hun leven dan inwoners van Twente (resp. 7,9 en 7,7). Op de overige achtergrondkenmerken hebben we geen duidelijke verschillen gevonden.

Omdat deze vraag een overkoepelende vraag is, hebben we getoetst of diverse andere antwoorden samenhangen met deze vraag. Alle vragen rondom werk, inkomen, woning, natuur, voorzieningen gezondheid, stress hebben een positieve samenhang met tevredenheid over het leven. Een positiever antwoord op die vragen gaat gemiddeld samen met een positiever antwoord op tevredenheid over het leven. Dit is getoetst middels een correlatieanalyse¹². De onderwerpen met een sterke samenhang zijn gezondheid, gebrek aan stress, tevredenheid werk-privé balans, tevredenheid inhoud werk, tevredenheid inkomen, aantrekkelijkheid woonomgeving en woning.

¹¹ *Thema (cbs.nl)* - <https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/regionale-monitor-brede-welvaart/thema>

¹² Een correlatieanalyse is een statistische techniek die de samenhang tussen twee variabelen toetst. Een positieve correlatie betekent dat een hogere score op variabele A samengaat met een hogere score op variabele B.

De uitkomst van deze toets ligt altijd tussen de -1 en 1. Een hoge correlatie (>0,3) betekent een sterke samenhang. Een getal rond de 0 geeft aan dat er geen of weinig samenhang is, en een negatief getal betekent dat er een tegengestelde samenhang is (een hogere score op variabele A gaat samen met een lagere score op variabele B). Correlaties tonen een verband aan en geen oorzaak-gevolg.

2.5 Overige thema's

Ten slotte hebben we respondenten gevraagd of ze onderwerpen misten, die wel van belang zijn voor hun welzijn en welvaart. Zij gaven regelmatig aan dat de (geestelijke) gezondheid van henzelf en van hun naasten een rol speelt, net als sociale contacten, cohesie of gebrek daaraan. Ook actualiteiten als oorlog, klimaat, stikstof, boeren en corona zijn van belang. Eigen financiën en politieke keuzes en beleid worden ook regelmatig genoemd.

De gezondheid van mensen om mij heen, mijn eigen psychische klachten

Deelname aan sociale activiteiten

Alles wordt steeds duurder ons inkomen stijgt vrijwel niet!

Ongerustheid over polarisatie en ongelijkheid in de samenleving

De huidige politiek baart mij zorgen. Te veel onervaren en te jonge mensen beslissen over een mooi land als Nederland. Ik voorzie veel onrust onder de bevolking

De actualiteiten, zoals de oorlog/corona/opwarming van de aarde

Gezondheid en welbevinden van naasten

ja als straks alle boeren verdwijnen uit onze omgeving vind ik dat wel van belang voor het welzijn van ons op het platteland

3 Verwachting toekomst (2040)

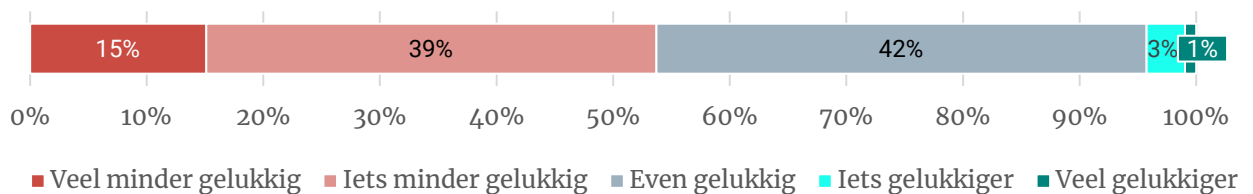
Niet alleen de huidige situatie is van belang voor de brede welvaart, maar ook de sociale, economische, menselijke en natuurlijke hulpbronnen die volgende generaties nodig hebben om eenzelfde niveau van brede welvaart te kunnen bereiken als de huidige generatie. Daarom heeft de provincie Overijssel ervoor gekozen om respondenten ook vragen te stellen over de generatie van 2040.

3.1 Tevredenheid

Overijsselaren zijn pessimistisch over het geluk van de generatie in 2040. Meer dan de helft (54%) verwacht dat mensen die in 2040 19 jaar worden (veel) minder gelukkig zijn dan mensen nu. Slechts 4 procent denkt dat die generatie (veel) gelukkiger gaat zijn en zo'n vier op de tien inwoners denken dat de toekomstige generatie even gelukkig gaat zijn (42%).

Figuur 3.1 – Inschatting geluk generatie 2040

Afgelopen jaar zijn er 11.500 kinderen geboren in Overijssel. In 2040 worden zij 19. Verwacht u dat ze in 2040 gelukkiger of minder gelukkig zijn dan mensen nu?

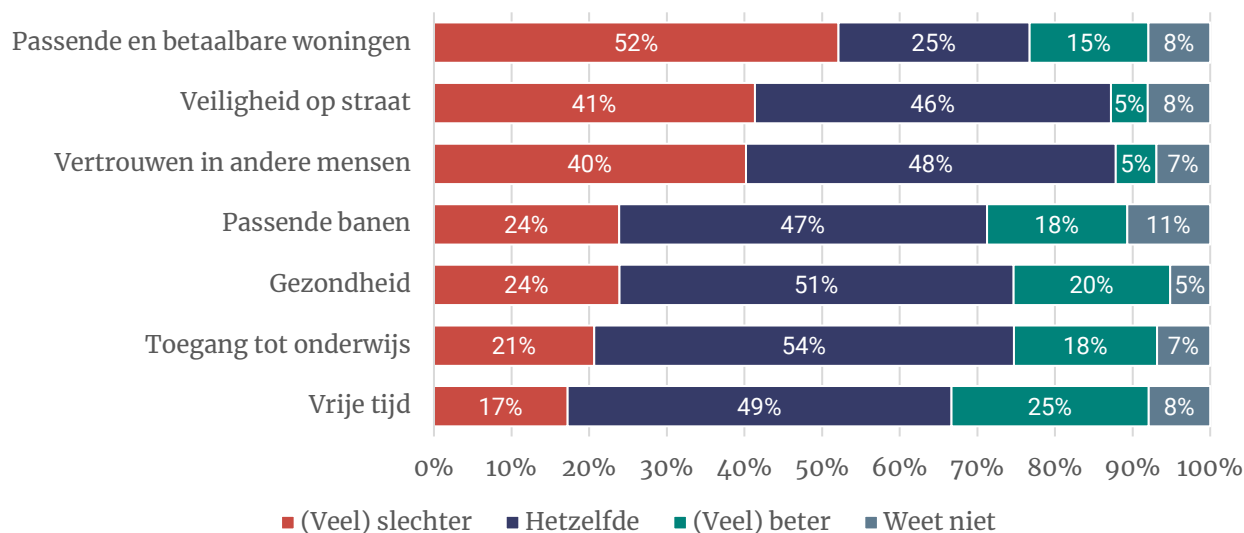
Jongeren onder de 40 jaar schatten wat vaker dan oudere inwoners in dat de generatie van 2040 iets/veel gelukkiger gaat zijn (9% versus 3%).

Verwachting dat woningen, veiligheid en vertrouwen groter probleem gaan zijn

Minstens vier op de tien inwoners verwachten dat passende en betaalbare woningen, veiligheid op straat en vertrouwen in anderen (veel) slechter gaat zijn in 2040. Over passende banen, gezondheid en toegang tot onderwijs denkt men iets vaker dat het eerder (veel) slechter dan (veel) beter zal zijn en over vrije tijd verwacht men dat dit voor de toekomstige generatie (veel) beter gaat zijn. Op alle onderwerpen behalve woningen is er ook een grote groep van 46 tot 54 procent die geen verschil verwacht met nu.

Figuur 3.2 – verwachting levensaspecten 2040

Verwacht je dat de volgende aspecten van hun leven in 2040 beter of slechter zijn dan van mensen nu?

Jongeren onder de 40 jaar hebben vaker dan 65-plussers de inschatting dat passende en betaalbare woningen (veel) beter zullen zijn voor de generatie van 2040 (21% vs. 13-15%). De 40-plussers denken vaker dan jongeren onder de 40 dat veiligheid op straat (veel) slechter wordt (44-45% vs. 29%). Naar leeftijd zijn verder geen duidelijke verschillen gevonden.

Lager opgeleide Overijsselaren denken meer dan hoger opgeleiden dat passende banen iets/veel slechter worden dan nu (36% vs. 20%). Er zijn geen verschillen naar inkomen gevonden als het gaat om passende en betaalbare woningen.

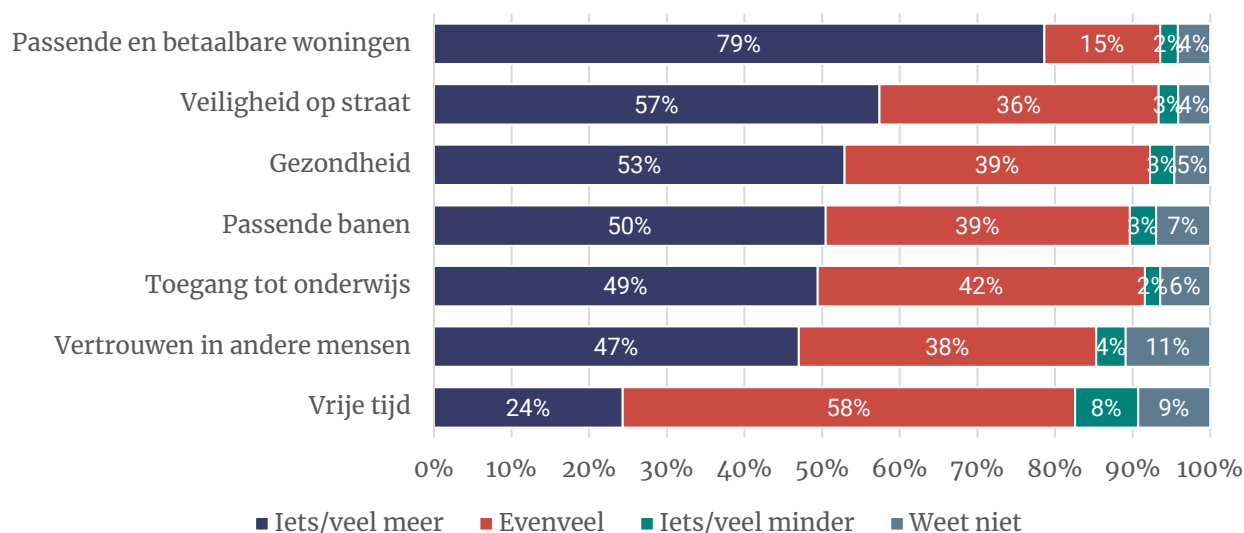
Inwoners met een matige tot zeer slechte gezondheid schatten vaker dan gezonde inwoners in dat de gezondheid van de generatie in 2040 (veel) slechter gaat zijn (29% vs. 22%). Dit gaat ook op voor diegenen die beperkingen ervaren door hun gezondheid tegenover diegenen die dat niet ervaren (30% vs. 21%). Hierbij is niet uit te sluiten dat ze de vraag op henzelf hebben betrokken.

Meer aandacht overheid gewenst voor woningen en veiligheid

Vergelijkbaar met de vorige vraag staan passende en betaalbare woningen en veiligheid op straat bovenaan als punten waar de overheid iets/veel meer aandacht aan moet besteden. Ook geeft ongeveer de helft van de inwoners aan dat de overheid te zijner tijd iets/veel meer aandacht moet besteden aan gezondheid, passende banen, toegang tot onderwijs en vertrouwen in anderen. Vrije tijd hoeft, met 24 procent, minder vaak iets/veel extra aandacht te ontvangen.

Figuur 3.3 – Gewenste aandacht overheid levensaspecten 2040

Zou de overheid meer of minder aandacht moeten besteden aan deze aspecten om te zorgen voor het welzijn en de welvaart van inwoners van Overijssel in 2040?

Inwoners van 40 jaar en ouder vinden vaker dan jongeren dat de overheid iets/veel meer aandacht moet besteden aan passende banen (51-55% vs. 42%) en veiligheid op straat (61-63% vs. 41%).

Inwoners met een matige tot zeer slechte gezondheid vinden vaker dat de overheid in de toekomst iets/veel meer aandacht aan gezondheid moet besteden, in vergelijking met gezonde inwoners (61% vs. 50%). Dit gaat ook op voor inwoners die door hun gezondheid beperkingen ervaren (59% vs. 50% zonder beperking).

Praktisch opgeleide inwoners vinden meer dan middelbaar en hoger opgeleiden dat er meer aandacht besteed moet worden aan passende banen (62% vs. 49%). Er zijn geen verschillen naar inkomen gevonden als het gaat om passende en betaalbare woningen.

De 65-plussers vinden vaker dan jongeren onder de 40 jaar dat de overheid iets/veel meer aandacht moet besteden aan passende en betaalbare woningen (82% vs. 73%).

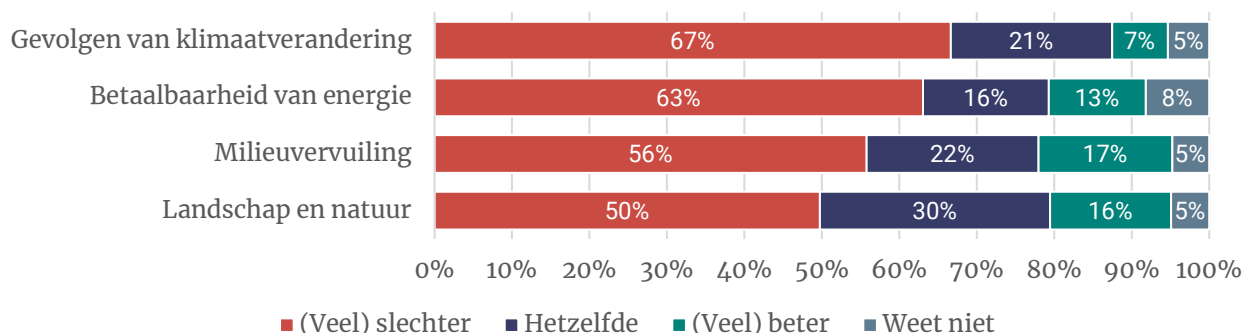
Mannen vinden vaker dan vrouwen dat er straks *minder* aandacht besteed moet worden aan veiligheid op straat (4% vs. 2%).

Verergering verwacht oorzaken en gevolgen klimaatverandering

Minstens de helft van alle inwoners verwachten dat het in 2040 (veel) slechter is gesteld met de gevolgen van klimaatverandering, milieuvervuiling, betaalbaarheid energie (uiteraard van meer afhankelijk dan alleen de oorzaken en gevolgen van klimaatverandering) en landschap en natuur. Andersom verwacht 13 tot 17 procent dat het (veel) beter zal zijn op het gebied van betaalbaarheid energie, klimaatverandering en landschap. Voor de gevolgen van klimaatverandering is dit 7 procent.

Figuur 3.4 - verwachting levensaspecten 2040 (klimaatgerelateerd)

Verwacht je dat de volgende aspecten van hun leven in 2040 beter of slechter zijn dan van mensen nu?

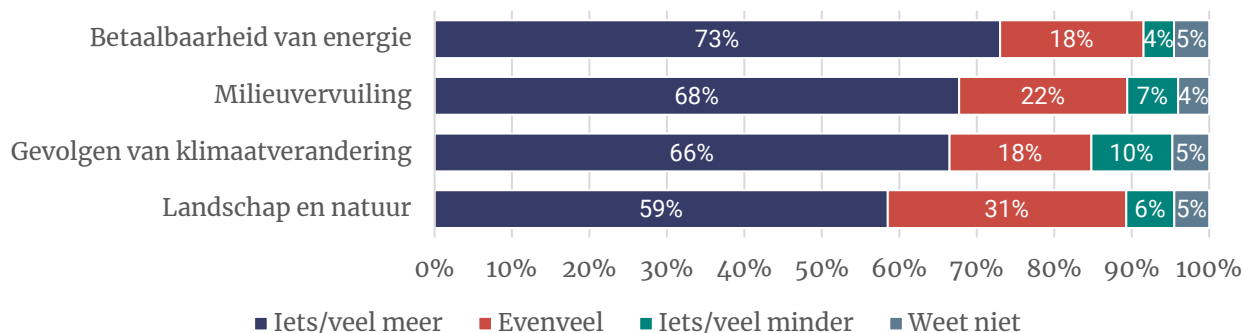
Jongeren onder de 40 jaar verwachten vaker dan 65-plussers dat het landschap en de natuur (veel) slechter worden (56% vs. 45%). Inwoners van 40+ verwachten vaker dan jongeren dat de betaalbaarheid van energie (veel) slechter wordt (65-69% vs. 50%). Stadsinwoners verwachten meer dan op het platteland dat het landschap en de natuur (veel) slechter worden (56% vs. 46%).

Zes op tien of meer wil meer aandacht overheid voor deze aspecten

Ongeveer zes op de tien of meer inwoners vinden dat de overheid iets/veel meer aandacht dan nu moet gaan besteden aan betaalbaarheid energie, milieuvervuiling, gevolgen klimaatverandering en landschap en natuur, waarbij betaalbaarheid van energie duidelijk bovenaan staat. Een op de tien inwoners is echter van mening dat de overheid te zijner tijd iets/veel minder moet gaan doen aan de gevolgen van klimaatverandering.

Figuur 3.5 – Gewenste aandacht overheid levensaspecten 2040 (klimaatgerelateerd)

Zou de overheid meer of minder aandacht moeten besteden aan deze aspecten om te zorgen voor het welzijn en de welvaart van inwoners van Overijssel in 2040?

De 65-plussers vinden vaker dan jongeren onder de 40 jaar dat de overheid iets/veel meer aandacht moet gaan besteden aan landschap en natuur en aan milieuvuiling (64% vs. 53%) en 40-plussers vinden vaker dan jongeren dat er iets/veel meer aandacht moet gaan komen voor de betaalbaarheid van energie (73-77% vs. 64%).

Inwoners met een netto-maandinkomen onder de 2.500 euro vinden, verassend genoeg, vaker dan inkomens boven de 4.000 euro dat de overheid iets/veel minder aandacht moet gaan besteden aan betaalbaarheid van energie in de toekomst (7% vs. 2%).

A Bijlagen

A.1 Bijlage 1: vragenlijst

Intro

Fijn dat u mee wilt doen aan een onderzoek over uw welvaart en welzijn. Verschillende onderwerpen komen aan bod, zoals werken, wonen, voorzieningen en natuur. Met uw bijdrage brengen we de welvaart en het welzijn van inwoners in Overijssel in beeld.

Tevredenheid met leven

We stellen een aantal vragen over zaken die mogelijk bijdragen aan de tevredenheid met uw leven. We beginnen met een algemene vraag:

1. Hoe tevreden of ontevreden bent u met uw leven in het algemeen?

Geef een rapportcijfer tussen 1 (laagste waardering) en 10 (hoogste waardering).

We gaan nu in op verschillende aspecten die van invloed kunnen zijn op de tevredenheid met uw leven.

Wonen

2. Hoe tevreden bent u over de volgende aspecten van uw woning en woonomgeving?

<randomiseren>	Zeervrededen	Tevrededen	Niet tevreden, niet ontevreden	Ontevrededen	Zeervrededen	Weet niet	N.v.t.
De aantrekkelijkheid van uw woning							
De betaalbaarheid							
De aantrekkelijkheid van uw woonomgeving							
Verhuismogelijkheid en voor u in de regio							

Voorzieningen

3. Hoe tevreden bent u over de toegang tot de volgende voorzieningen?

<randomiseren>	Zeervrededen	Tevrededen	Niet tevreden, niet ontevrededen	Ontevrededen	Zeervrededen	Weet niet	N.v.t.
Winkels voor dagelijkse boodschappen							
Basisschool							
Huisarts							
Sport							
Café							
Bioscoop							

Veiligheid

4. Voelt u zich weleens onveilig in uw eigen buurt?

- Nee
- Ja, wel eens
- Ja, vaak

Leefomgeving

5. Hoe aantrekkelijk vindt u de volgende kenmerken van uw omgeving?

<randomiseren>	Zeervrededen	Aantrekkelijk	Niet aantrekkelijk, niet onaantrekkelijk	Onaantrekkelijk	Zeervrededen	Weet niet	N.v.t.
Het landschap							
Natuur- en bosgebieden							
Groen in uw stad/dorp (zoals parken)							

Overlast

6. In hoeverre ervaart u overlast van de volgende factoren?

<randomiseren>	Geen overlast	Een beetje overlast	Veel overlast	Weet niet
Luchtvervuiling				
Watervervuiling				
Geluidsoverlast				
Zwerfvuil				

Gezondheid

In deze vragenlijst zitten vragen over uw gezondheid. U bent niet verplicht te antwoorden. Door te antwoorden geeft u uitdrukkelijk toestemming aan ons om deze gegevens alleen voor onderzoeksdoeleinden te gebruiken. De gegevens worden volstrekt vertrouwelijk behandeld en alleen anoniem en niet herleidbaar gedeeld met de Provincie Overijssel.

<nieuwe pagina>

7. Hoe is over het algemeen uw gezondheid?

- Zeer goed
- Goed
- Gaat wel
- Slecht
- Zeer slecht
- Zeg ik liever niet

8. Bent u vanwege problemen met uw gezondheid beperkt in uw dagelijks leven?

- Ja, ernstig beperkt
- Ja, wel beperkt maar niet ernstig
- Nee, helemaal niet beperkt
- Niet van toepassing, ik ervaar geen problemen met mijn gezondheid
- Zeg ik liever niet

9. Heeft u in de afgelopen 4 weken last gehad van stress?

- Nee, (bijna) niet
- Ja, een beetje stress
- Ja, veel stress
- Ja, heel veel stress

10. Kunt u voor de volgende plekken aangeven of u deze zelfstandig, dus zonder hulp van anderen, kunt bereiken?

	Ja	Nee
Winkels voor dagelijkse boodschappen		
Huisarts		
Ziekenhuis		
Familie en vrienden		

Werken

11. Welke van de volgende situaties is op dit moment op u van toepassing?
Kies de omschrijving die het beste uw hoofdactiviteit beschrijft.

- Ik ben scholier, student (inclusief BBL, HBO-duaal) (-> vraag 14)
- Ik heb betaald werk
- Ik heb geen betaald werk, ben wel op zoek (-> vraag 15)
- Ik heb geen betaald werk, ben niet op zoek (-> vraag 16)
- Ik ben me (pre-) pensioen, ontvang AOW (-> vraag 16)

12. Wat voor soort betaald werk heeft u?

- In loondienst, met een vast contract
- In loondienst, met een tijdelijk contract (flexwerker)
- Zelfstandige/ freelancer zonder personeel
- Zelfstandige/ freelancer met personeel

13. Hoe tevreden bent u met de volgende aspecten van uw werk?

<randomiseren >	Zeerv tevrede n	Tevrede n	Niet tevreden, niet ontevrede n	Ontevrede n	Zeerv ontevrede n	Weev t niet	N.v.t .
Inhoud van uw werk							
Uw inkomen							
Reistijd							
Balans tussen werk en privé							

14. Hoe lang reist u gemiddeld van uw woning naar uw werk- of studieplek?

- Minder dan 30 minuten
- 30-59 minuten
- 60 minuten of langer
- Niet van toepassing, ik werk thuis
- Niet van toepassing, mijn werk of studie heeft geen vaste locatie
- Niet van toepassing, ik werk/ studeer niet

15. Hoe tevreden bent u met de hoeveelheid banen voor u in de regio?

- Zeer tevreden
- Tevreden
- Niet tevreden, niet ontevreden
- Ontevreden
- Zeer ontevreden
- Weet niet
- N.v.t.

16. Bent u in de afgelopen 12 maanden actief geweest als vrijwilliger?

- Ja
- Nee

Inkomen

17. Heeft u de afgelopen 12 maanden moeite gehad om rond te komen van het inkomen van uw huishouden?

- Nee, geen enkele moeite
- Ja, enige moeite
- Ja, grote moeite

Vertrouwen

18. Hieronder ziet u twee stellingen. Welke geeft het beste uw mening weer?

U kunt ook een tussenoptie of 'weet niet' kiezen.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Weet niet/geen mening
Je kunt niet voorzichtig genoeg zijn									De meeste mensen zijn te vertrouwen	

19. In hoeverre heeft u vertrouwen in de volgende instanties?

<randomiseren>	Helemaal geen vertrouwen	Weinig vertrouwen	Een beetje vertrouwen	Veel vertrouwen	Heel veel vertrouwen
De politie					
De pers					
De gemeente					
De provincie					
De Rijksoverheid					

Sociale contacten

20. Geef aan in hoeverre u het met deze stellingen eens bent.

<randomiseren>	Helemaal eens mee	Eens mee	Niet eens, niet oneens mee	Mee oneens	Helemaal mee oneens	Weet niet
Er zijn voldoende mensen met wie ik me nauw verbonden voel.						
Ik heb sociale contacten waar ik op kan vertrouwen						
Ik krijg voldoende hulp van vrienden of familie, als ik deze nodig heb						
Andere mensen accepteren mij zoals ik ben						

21. We hebben u een aantal vragen gesteld waarvan we denken dat die uw welzijn en welvaart beïnvloeden.

Zijn er nog andere aspecten van belang voor uw welzijn en welvaart?

[open vraag + “geen andere aspecten”]

Welvaart en welzijn in de toekomst

De volgende vragen gaan over uw verwachtingen voor de toekomst over het geluk en de levensomstandigheden van de inwoners van Overijssel.

Afgelopen jaar zijn er 11.500 kinderen geboren in Overijssel. In 2040 worden zij 19.

22. Verwacht u dat ze in 2040 gelukkiger of minder gelukkig zijn dan mensen nu?

- Veel minder gelukkig
- Iets minder gelukkig
- Even gelukkig
- Iets gelukkiger
- Veel gelukkiger

23. Wilt u uw antwoord toelichten?

[open vraag + “geen toelichting”]

24. Er zijn verschillende aspecten die hun geluk kunnen beïnvloeden.

Verwacht je dat de volgende aspecten van hun leven in 2040 beter of slechter zijn dan van mensen nu?

<randomiseren>	Veel slechter	Slechter	Hetzelfde	Beter	Veel beter	Weet niet
Gezondheid						
Toegang tot onderwijs						
Passende banen						
Vrije tijd						
Passende en betaalbare woningen						
Landschap en natuur						
Betaalbaarheid van energie						
Vertrouwen in andere mensen						
Veiligheid op straat						
Milieuvervuiling						
Gevolgen van klimaatverandering						

25. Zou u uw antwoorden over de toekomstige generatie van 2040 willen toelichten?

[Open antwoordvak + “Geen toelichting”]

26. Zou de overheid meer of minder aandacht moeten besteden aan deze aspecten om te zorgen voor het welzijn en de welvaart van inwoners van Overijssel in 2040?

<randomiseren>	Veel minder aandacht dan nu	Iets minder aandacht dan nu	Evenveel aandacht als nu	Iets meer aandacht dan nu	Veel meer aandacht dan nu	Weet niet
Gezondheid						
Toegang tot onderwijs						
Passende banen						
Vrije tijd						
Passende en betaalbare woningen						
Landschap en natuur						
Betaalbaarheid van energie						
Vertrouwen in andere mensen						
Veiligheid op straat						
Milieuvervuiling						
Gevolgen van klimaatverandering						

Persoonskenmerken & achtergrond

Tot slot stellen we nog een aantal vragen over uw persoonlijke gegevens.

27. In wat voor soort woning woont u?

- Studenten(kamer)
  - Huurwoning met een (kale*) huurprijs onder de € 763,- per maand
  - Huurwoning met een (kale*) huurprijs van € 763,- of meer per maand
  - Koopwoning
  - Anders
- *huurprijs exclusief aanvullende kosten voor bijvoorbeeld gas, water en licht.

28. Wat is het netto maandinkomen van uw huishouden?

(Netto is het bedrag dat u maandelijks op uw bank- of girorekening(en) krijgt. Dit zijn inkomsten uit arbeid, pensioen, uitkeringen of alimentatie. Kinderbijslag, vakantie-uitkering of andere toeslagen zoals zorgtoeslag, huurtoeslag, kindertoeslag en kinderopvangtoeslag moet u niet meerekenen).

- Minder dan € 1.500,- per maand
- Tussen € 1.501,- en € 2.500,- per maand
- Tussen € 2.501,- en € 4.000,- per maand
- Tussen € 4.001,- en € 6.000,- per maand
- Meer dan € 6.001,- per maand
- Weet ik niet
- Zeg ik liever niet

29. Hoeveel dagen per week maakt u momenteel gebruik van onderstaande vervoermiddelen?

	Nooit	1 dag per week of minder	Meerdere dagen per week	(Bijna) elke dag
Auto (bestuurder of passagier)				
Fiets, (ook elektrisch), brommer, scooter				
Openbaar vervoer				

U bent aan het einde gekomen van de vragenlijst. Hartelijk dank voor het invullen.

B Bijlage 2: I&O Research Panel

Wat is het I&O Research Panel?

Het I&O Research Panel is een online access panel met betrokken respondenten. Het I&O Research Panel telt ruim 32.000 actieve leden en is geworven op basis van aselecte personen- en huishoudensteekproeven. De respondenten hebben geen financiële vergoeding gehad voor hun aanmelding voor het panel. In overleg met u trekken wij een steekproef die representatief is voor alle Nederlandse inwoners (18+) wat betreft leeftijd, geslacht, opleiding en regio¹³. Dit wordt uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard. Het I&O Research Panel is gecertificeerd volgens ISO 20252:2019, appendix A. Dit is de ISO-norm voor access panels. De ISO-norm waarborgt de kwaliteit van het uitgevoerde onderzoek.

Waarom kiezen voor het I&O Research Panel?

Het I&O Research Panel is een initiatief van I&O Research om overheden, bedrijven en instellingen de mogelijkheid te bieden voor betrouwbaar én betaalbaar onderzoek. Het I&O Research Panel heeft een aantal unieke kenmerken die zorgen voor een kwalitatief hoogwaardig resultaat. Zo zijn de deelnemers offline geworven via ander enquêteonderzoek van I&O Research met steekproeven uit het bevolkingsregister. Panelleden nemen automatisch deel aan een spaarprogramma. Zij ontvangen spaarpunten voor het invullen van vragenlijsten. Het aantal punten is afhankelijk van de lengte en complexiteit van de vragenlijst. Deze punten kunnen zij inwisselen voor Bol.com-tegoed of een donatie aan een goed doel. Door het spaarprogramma zorgen we voor een goede balans tussen enerzijds panelleden die meedoen omdat ze betrokken zijn of onderzoek interessant vinden, en anderzijds panelleden die meedoen omdat ze er wat aan kunnen overhouden.

Voor wie is het I&O Research Panel?

Het panel is bedoeld voor universiteiten, instellingen, overheden en bedrijven in Nederland die meer willen weten over hun doelgroep of de algemene opinie over actuele onderwerpen. Onze opdrachtgevers zijn onder meer ministeries (BZ, VWS, IenW) en andere overheden (diverse gemeenten en provincies), media (NOS, de Volkskrant, Binnenlands Bestuur), ngo's en maatschappelijke organisaties (Amnesty, Milieudefensie, NOC*NSF), kennisinstututen (WODC, SCP, Trimbos Instituut, TNO, SEO) en hogescholen/universiteiten (o.a. Haagse Hogeschool, UvA, VU, UU en Radboud Universiteit). Geregeld wordt in regionale en landelijke media aandacht besteed aan onderzoek dat met het I&O Research Panel is uitgevoerd.

Wat meet het I&O Research Panel?

Het I&O Research Panel meet meningen, houdingen en gedrag van inwoners van Nederland. Het I&O Research Panel wordt gebruikt voor het meten van naamsbekendheid en klanttevredenheid, maar ook voor het meten van de behoefte aan bepaalde producten of voorzieningen. Verder wordt het I&O Research Panel ingezet voor opinie- en imago-onderzoek. Het panel kan ook worden

---

¹³ Bij het trekken van de steekproef voor dit onderzoek is daarnaast rekening gehouden met voldoende respondenten met een (niet-westerse) migratieachtergrond. Zie hoofdstuk 1.2.1 voor meer informatie.

gebruikt om deelnemers te werven voor offline kwalitatief onderzoek, diepte-interviews en testpanels.

Hoe werkt het?

U kunt op elk gewenst moment een peiling laten uitvoeren onder deelnemers van het I&O Research Panel. De doorlooptijd van een peiling is doorgaans niet meer dan een week. Wij adviseren u over de vragen die u wilt stellen en de wijze van steekproeftrekking. Wij programmeren de vragenlijst tot een online enquête en leggen die voor aan de panelleden. Na afloop ontvangt u de resultaten in elk gewenst format (databestand, factsheet, tabellen of overzichtelijk rapport).

Meerwaarde van het I&O Research Panel

- Uniek panel; met offline werving.
- Expertise met betrekking tot uw sector.
- Uitgebreide ledenprofielen, elke steekproef mogelijk.
- Landelijke dekking, ook uitspraken voor uw verzorgingsgebied of regio mogelijk.
- Fraai vormgegeven online vragenlijst, geschikt voor tablet en smartphone.
- Al ons onderzoek is maatwerk.

Samenstelling I&O Research Panel

Het I&O Research Panel telt ruim 32.000 actieve panelleden, die het afgelopen jaar aan onderzoek hebben deelgenomen. Van onze panelleden zijn de volgende gegevens beschikbaar:

- geslacht;
- leeftijd;
- opleidingsniveau;
- postcode (woonplaats), en afgeleide variabelen, zoals gemeente en provincie;
- geboorteland (zelf, vader, moeder);
- gezinssituatie;
- omvang huishouden;
- inkomen;
- werksituatie;
- woonsituatie;
- politieke voorkeur, stemgedrag;
- bezit rijbewijs.

Op basis van deze achtergrondkenmerken is het mogelijk om heel gericht uw doelgroep te benaderen. Afwijkingen ten opzichte van de Nederlandse populatie worden door middel van steekproeftrekking en eventueel herweging gecorrigeerd. Mocht u meer informatie willen ontvangen over de samenstelling van het panel, neemt u dan gerust contact met ons op.

Respons

Met het I&O Research Panel wordt gestreefd naar een zo hoog mogelijke respons. We realiseren doorgaans een respons van 50 tot 60 procent. Dit maakt het mogelijk om betrouwbare uitspraken te doen over uw doelgroep, eventueel gesplitst naar verschillende achtergrondkenmerken. De exacte respons hangt mede af van de doelgroep, het onderwerp, de lengte van de vragenlijst, het aantal herinneringen en de doorlooptijd. Dit wordt in nauw overleg met u afgestemd.

Contactgegevens

I&O Research Enschede

Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede
053 - 200 52 00
KVK-nummer 08198802
info@ioresearch.nl
www.ioresearch.nl

I&O Research Amsterdam

Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
020 - 308 48 00
info@ioresearch.nl
www.ioresearch.nl